

30436 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ మేనెల 4 వ తేది గురువారము

No. 28.

సంపుటము ౯

కుండుభినామ సంవత్సరము, వైశాఖ మాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

సంచిక ౨౮

నూతనజన్మ!

గొప్పలాభకరమైన అద్భుతము

సరసమైనధర!!

వివాహములకు నూతన సరకులును వచ్చి యున్నవి.

ధరలు మిక్కిలి సరసము.

మాదుకొణములో చూచి విమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.

బెనారస్, కాశీ సరిగ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినములలో దొరకును.

బెంగళూరు, కంచి, కొర్నాడు, కరాచి చీరలున్ను సేలము, మధుర ఈ స్థలములనుండి అంగ వస్త్రములున్ను, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో ధోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును.

బొంబాయి స్వదేశీ స్ట్రార్సు, 40, 11, 42 రత్తను బజారు, మదరాసు.

చదివించుడు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతావస్త్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాక్షధముల నేల కొనలేదు?

1. లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలచే గుణములు వాతును నావద్దకు వచ్చు లోగులకు అతిశృష్టికరముగ వున్నది. కె. కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాక్సెబజారువీధి రంగూను, బర్మా. లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు జనులకు గలుగు సకలవిధ లోగములను పూర్తిగా వాసు చేయును. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు ఔషధము.

మెదడు దుగ్ధము, మతిపు, రేలవడిమి, పులకాక్షము, అకలిలేకండుట, శాంతిహీనత, శుల్కము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలము, శీఘ్రస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధిక్రమ నిష్పాదన బలమును గలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప వరప్రసాదము. 20 దినముల ఔషధముగల బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0.

ముఖ్యగమనింపు:—మా కాలాచారాల పోకకార్థమై వాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం 331 తియ్య శెట్టివీధిలో మా ప్రాంతీయ తెరవియ్యాము. తప్పుక నిల్లదు ద్రోహానా మొదలగు కోరడము, వి. పి. అర్జును మద్రాసు ప్రాంతీయండి సంఘవర్యు. 301-గోదావరి) పాశ్చాత్య పాఠశాలల పండితులు శ్రీశీతారామవ వైద్యశాల మైసూరు.

1921-వ సంవత్సరమునకు నూటికి రూ 10 లు చొప్పున లాభము వచ్చుచున్న తీర్మానించబడినది.

1922-వ సం॥ సం॥ నకు నూటికి రూ 20 లు చొప్పున లాభమువచ్చు నని అంచనావేయబడినది.

ది హరారాపూరు టీ కంపెనీ (లిమిటెడ్)

విక్రీతి నవ్యకమైవట్టియు, లాభకరమైవట్టియు వ్యాపారము.

జనుల తన వైకడను వాటా ఒకటికి రూ 25 లు చొప్పునగోని యిందులో వెట్టుండి క్రిందట వాయుకొన వచ్చును

మొత్తముగావైనను, వాయిదాల కద్దతివైనను చెల్లించవచ్చును.

అనుభవము పలుకుబడిగల ఏజెంట్లు కావలెను. కమిషను లేక జీతము ధారాళముగా యివ్వబడును.

ఈ క్రింది చిరునామాకు ధరభాస్తులను పంపుకొనవలెను

64

A. V. Narayana, Chief Agent, The Harashpur Tea Co. Ltd

P O Bandamurlanka Godavar District.

or

The Managing Agents /r Gupi Ray Lane

P O Hstkhola Calcutta

అరసూన్ శాంపియన్షిప్ పాడ్మిన్టన్ బంతులు

ఆకారము, గుణము, చాలకాలమువరకు బాగుగా నుండుట మున్నగువాటికి పూచీగా నుండుము

కె. ఎం. టి. అరసూ, 77, సింగనశెట్టివీధి, చింతాడిపేట, మదరాసు.

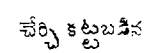
పలువిధసాదాబంగారు

ఉంగరములు

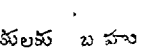
కేపులు, నీడకచులులు, పువ్వరాగములు

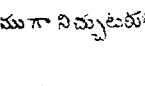
చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు మావద్ద తయారగు నున్నవి.

వివాహ సునయనులందు, డ్రామా, స్కాను, మున్నగు వాటిలో నుండు ప్రదర్శన

కులకు బహుమాన సవరం బంగారుకు ముగా నిచ్చుటకుతగినవి పూచీ నిత్య దాను.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి (1842) అంకు కంపెనీ, నగలవర్తకులు

చైవాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

జనాభాబాధ్యక్షులు

నోటీసు

63

నూజివీడు జమీయా లాకా గొల్లపల్లి యెట్టే టునకు హక్కు భుక్తులు గల ఈక్రింది షెడ్యూలు దాఖలా యాస్తి 10-5-22 తేదీన సాయంత్రము 3 ఘంటలకు సదరు యెట్టే జమీందారుగారు ఖుద్దన గొల్లపల్లి లో వేలము వేయించుటయు మూలకముగా విక్రయించుటయు. గాన నలయు వారు ఈక్రింది చిరునామమునకు విచ్చేసి పాట యందు విజయముపొంద ప్రార్థితులు. మాకు తృప్తిగా ధర రాబట్టినట్లు తోచినయెడల అట్టివారికి క్రయధనం మీద 100-కి రూ 1-0-0 చొప్పున కమీషను సదరు దస్తావేజు నిజస్థరు చేయు కాల ములో యివ్వబడును.

మే ద్వారా

I శ్రీ అన్నగారి తోట యనబడే నూజివీడు పురమునకు తూర్పుగా యుండు తోట విస్తీర్ణం 24-0-0 యకరములు యిది నివేశనలములకు పనికివచ్చును. యందులో సుమారు రెండు యకర ములు ఫలము అప్పారావు కలలోడ్చునల తిరువల్లిలు యున్నందున మిగిలినచద మునుంచి.

II అగిరిపల్లి నూజివీడు రోడ్డుమీద యున్న కృష్ణవిలాసము (వీరోజితోట) యందు మామిడి చెట్లు గలవు. బావియున్న గలదు. ఈ తోట విస్తీర్ణం 49-0 యకరములు.

N. R. ముందుగా తెలిపిన, వలయు నసతులు యేర్పరుపబడును.

గొల్లపల్లి యెట్టే } శ్రీమన్నారాయణ అప్పారావు
హజూరు ఆఫీసు, }
గొల్లపల్లి. } బహదూర్, జమీందార్.

ప్రకటన

చందాదారులు మా ఆఫీసుకు ఉత్తరములు గాని మనిషియు గాని పంపుచును తమ చందా నెంబరును ఉదాహరించు చుడినయెడల ప్రత్యక్ష తీరము నిచ్చుటకు సులభముగా నుండును కనుక నికనుండి అట్లు తప్పుక గావింపవలెనని కోరు చున్నాము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవస్థాపకుడు.

For Sale Overland.

వెలతక్కువ. శ్రేష్ఠమైనవస్తువు.

మోటారుకారు, మాడెల్

Co. American Car

స్టీమరు మోటారుగా నడచుట వంటిది. ఇప్పు డు ప్రస్తుతం దొరకనటువంటిన్ని, సదరు మోటారు కారు, మాడెల్ 90 ఓవర్ లాండు యీక్రింద అడ్రె సు వారివద్ద విక్రయమునకు వున్నది.

వలయువారు యీక్రింద అడ్రెసువారికి వ్రాసి విచారించ కోరెదము.

(17) బుద్రినారాయణ సూర్యనారాయణ.
గుంటూరు ఫరంవారు, గుంటూరు.

ది ఇన్ డెపెన్ డెంటు
ప్రేడింగు కంపెనీ

7 ఏ-ఫోర్టవీధి, బొంబాయి.

దూది, చూలు, బంగారము, వెండి, కాయధాన్యములు మున్నగువాటిలో వ్యాపారము నడపుటకు కమీషను వుచ్చు కొని ప్రతిజాగాలోను అమ్మకము చేయునట్టియు కొనునట్టియు బట్టు కావలెను. వివరములకు జాబు వ్రాయవలెను. (57)

నికోలి తెనిన

రమ్యచేశ్వర నాయకుడు

శనివారపు సుబ్బారావుగారు

రమ్యచేశ్వర వాగ్దానములలో 10 వ ఏప్రిల్ 1870 వ సం॥లో జన్మించెను. ఈతనితండ్రి వ్యవసాయకుడయ్య కాంకాలమునకు సోపకారబుద్ధి గలిగి పేట కౌన్సిలరుగా వచ్చెను. విద్యయన ఎక్కువైన గలవాడగుటచే ఇంకొక్క రు ఆఫ్ న్యూస్పాపర్ గా చాలాకాలము తన జీవితము గడవెను. లెన్ యొక్క తల్లికి కాజన్ అనే రాష్ట్రములో నొక చిన్న యెట్టే కలదు. ఈమెశ్రీమత్ శనివారయితోడనే ఆమె పేట పెన్షన్ తీసికొనుచు జీవితము నడపుచుండెడిది. ఈమెకు ముగ్గురు కుమారులు: డ్రాఫ్ట్ కొమార్తెలు గలరు. మొదటి కుమారుడు అల్లెగొండరు అనువాడు. లూసర్ 3 వ అల్లెగొండరు యొక్క పన్నుగడలో బాల్కనీనందులకు నితనిని ఉరితీసిరి. రెండవ కుమారుడైన ద్వితీయములో ఆరితేరినవాడై దాక్షుడు మీదు పొందెను. మూడవ కుమారుడు ప్రస్తుతము ప్రపంచము నందంతటికొను పేరుపొందున్న యా: థానాయకుడే.

తెన్నానాయక అనే మాయాలు స్కూలునందు బి. ఎ. ప్యాసు అయిన పిమ్మట కాజన్ యూనివర్సిటీలో చేరి ఒక నెల శ్రద్ధగా చదివి అటుపిమ్మట "సోషలిజము"ను ప్రజలకు బడిపిల్లలకు బోధించెడివాడు. ఆరేళ్ళ 4 శత్రువులు గడపి ప్యా యవాద పరిక్షయందు కృతార్థుడై ఒక్కతేను ఒప్పుకొని వాడిం బుటకు కోర్టునకు వెళ్లి ఆ కేసుతో న్యాయవాదవృత్తియందు అయిష్టము గలవాడై ఆ వృత్తిని వదిలివేసెను. 1819 సం॥లో పెట్రోగార్డునకుపోయి న్యాయవాదకాస్ట్రమునందును ఆర్థిక కాస్ట్రమునందును బాసు. ఇట్లుండే "హిమ్మరీ ఆఫ్ కాపిటి లిజిమ్ యన్ రమ్య" అను దేశచరిత్రను వ్రాసి ప్రచురపఱచెను. ఈ చరిత్రపల్ల ప్రజలలో ప్రబోధము కలిగి ప్రభుత్వవన సేవో తెలిసికొని ఈ సమయమునందే లెన్ పేటనున్న బిల్లులో పని వాండ దాస్యముక్తికై పాటుపడుచు ప్రజలను గరియైన మార్గములో బెట్టుచుండగా, ప్రభుత్వమువారు ఇతనిపై నెండు మోపి చాలకాలమువరకు కారాగృహమునందుంచిరి. ఈ క్యంధిలో లెన్ చాల గ్రంథములను చదివి రాజకీయపరిస్థితు లందు ఎక్కువ మేధానంతు డయ్యెను. కారాగృహశిక్షనుండి విముక్తి బడయకనే యితని రమ్యచేశ్వరములో నుండగూడదని ప్రభుత్వము వా బుత్తొచ్చేసిరి. అందువలన యూరపు పశ్చిమ ప్రాంతములకు పోయి అచ్చట మ్యునిసి, బ్రసెస్సు, ప్యాసిన్, లండను, పట్టణములందు తరచు వివాసముచేయుచు రమ్య ప్రజ లందరిని అధికారిబంధమువలనగ జేయుటకు "ఇస్కారా" అను పేరుతో నొక వార్తాపత్రికను ప్రచురించెను. ఇతనిభార్యయే ఈ పత్రికకు క ర్యదర్శిగానుండెను.

రమ్యచేశ్వర సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ 1898 సం॥లో ప్రాంధమై ఆసంధిమే కాంగ్రెసు స్థాపించగా యీ కా గ్రాసునకు వచ్చిన ప్రతినిధులలో చాలమందిని ప్రభుత్వము వారు శిక్షించిరి. 1901 సం॥లో లెన్ "ఏమిచేయవలెను" అను పోత్తెమును వ్రాసి ప్రచురపర్చగా దీనివలన మరల ప్రజలలో నుండేము కలిగెను. 1902 సం॥లో లండనులోనే రమ్యనుల కాంగ్రెసునంద జయపుటకు నిశ్చయించెను. ఈసభలో పోత్తి విక్కులకు తదితర పార్టీలకు భేదాభిప్రాయములు కలిగెను. లెన్ నొక నెల్లపుడు ప్రవాసపోయము ఎక్కడు. ఇందువలన ఇతని ప్రబోధమునకు ఆటంక మేమియు కలుగలేదు. కొన్ని కారణములవల్ల ఇస్కారా అను పత్రిక యెడిటరుగా నుండుట వదిలివేసి ఆర్థిక కాస్ట్రము చేరిట నుకొక పుస్తకమును అచ్చు వేయించెను. తరువాత కొంకాలమునకు ముంద అభ్యుదయ ము అనే పత్రికను బోల్షివిక్కులకు వినియోగించునటుల ప్రచు రించుట ప్రారంభించెను.

1904 సం॥లో కాంగ్రెసులో రమ్యన్ విప్లవమునకు ఉద్యమము ప్రారంభమయ్యెను. ఈ యుద్యమమునకు యితడే నాయకుడుగా నుండి ధనికులయొక్క ఆస్తులన్నిటిని గవర్న మెంటునకము చేయుటకు తగు ఏర్పాటుచేయుటకు ఆస్తుల లోను నిబంధనలలోను ప్రజలందరికి సమానహక్కు లుండవలె ననే తీర్మాన మొనర్చి నుపపాదించి ఆసభవారే ఆమో దింపజేసెను. 1905 లో తాను రమ్యకు వచ్చునట్లు తగు ఏర్పాటులు ప్రభుత్వమువారితో చేసికొని రమ్యకువచ్చి నొక పేపరు స్థాపించి తాను ఎడిటరుగానుండి పెట్రోగార్డు నందు నివసించెను. "నవజీవనము" అను పేరిట ఈ దినపత్రిక

ముద్రించెను. ఇంతలో కొన్ని కారణములవలన 1906, 1907, 1908 సం॥లలో స్విజర్లండు, ప్యాసిను మొలగు ఫలములందు సోషల్ డెమోక్రటిక్ అను పేర నొక పత్రిక ముద్రించెడి వాడు.

1912 సం॥లో కాగ్రోలో గాలికా అనే ప్రాంతమున రమ్యచేశ్వరములో నివసించుచు రమ్యలో తాను ఇదివరకు కడ తించిన ప్రబోధమునకు సహాయపడుచు "నత్య"నును పేరిట మనోక పత్రిక ప్రచురించుచుండెను. 1914 లో అస్ట్రీయన్ ప్రభుత్వమువలన అరెస్టుకాండి ఆదేశముల సోషలిస్టు పార్టీ వలన కారాగృహవిముక్తుడై స్విజర్లండుకు పోయెను.

1907 లో రమ్యకు రావలెనని అనేకవిధముల ప్రయత్న ము చేయగా, అచ్చటి ప్రభుత్వమువారు ప్యాసు పోర్టు నిష్క్ర లేదు. స్విస్సు సోషలిస్టు పార్టీలవల్ల ప్యాసుపోర్టు సంపాదించి జర్మనీ వెళ్లగా అచ్చడే జర్మనీవానికి బిటిషువాకి మహాసంగ్రా మము జరుగుచుండెను. ఇతడు జర్మనీలో రమ్యన్ సోల్లరుల కును బ్రెస్టు తిటాకులకు జరిగిన సంగతి సహాయపడి నుండి పెట్రోగార్డును రాగా, అచ్చటి ప్రజలు, సోల్లరు, నాని కా ఉద్యోగీయులు యావత్తుండి యితనికి అమితమైన ఆతిథ్య ము నిచ్చి గౌరవించిరి. అప్పటినుండి బోల్షివిక్కులకు సహాయముచేయుచు నేటికి సహాయ రమ్యచేశ్వరముకు నాయకుడుగా నుండెను.

వీనిని చాలమంది "ఎల్లపుడును అతిశయ్య"చును దుస్తులు ధరించుననియు, ప్రతిదినము 15 లేక 18 గంటలు ప్ర జల కై పాటుపడుననియు రమ్యచేశ్వరములో జరిగే కమిటీ సభలకు అన్నిటికి హాజరుననియు, మహాపశ్వాసములు ఇచ్చుచు దేశపర్యటనము చేయుచుండు ననియు తరచు ఆఫీసు గదిలోనే కుటుంబసహితము నివసించుననియు ఆగిరిలో ప్రపంచ భూగోళపటము నుంచుకొని దాని నెల్లపుడు చూచుచు భావి క ర్యముల నాలోచించు"ననియు న్నించుచుండిరి.

తేలుకాటుకు చికిత్స

తేలుకట్టిన వెంటనే పటికముక్కను దీపపువేడిని పొం గించి పటిక కరగునపుడు గాయమువై అంటించిన కుదురును విషముదిగినవెంటనే పటికముక్క తానంతనే ఊడిపోవును. మంచి యింకవను నీళ్లచే రంగరించి కాటువైన వెట్టించిన బాధతగ్గును. కుంకుడుకాయతోక్క, పోకచెక్క, విడు తవల సాకులకు సున్నమువ్రాసి తాంబూలముచేసిన విషముదిగును. నవాసారము సున్నము కంగించిన పల్లనగును అట్టిదాని కాటు వై రుద్దినను ఆఘాటు లోఘాటించినను తగ్గును. కాటుకు పా రాణిచేసిన బాధతగ్గును. నల్లవండు నిమ్మపళ్లెలసమున రంగ రించి కాటువైవట్టించిన బాధతగ్గును. కుట్టినతావున చక్కెరను నీళ్లతో జి అటగాకలిపి పట్టించిన నివారణముగును. నల్ల పుమ్మెత్త వేరుగాని తెల్లలల్లేడువేరుగాని గంధముతీసివేసిన తప్పక కుదు రును. కాటుకకు తేనెగాని కర్పూరతైలముగాని చరిమిన గుణ మిచ్చును. మాగిన అరటిపండును కట్టిన గుణమిచ్చును. కుంకుడు కాయ, అగ్గిపల్ల, నీళ్లతో అరుగిదిసి పట్టించిన బాధ శాంతించు ను. నాగముపిడివేర నీరుల్లరసముతో అరుగిదిసి పట్టించిన కుదురును. చచ్చినతేలును దెచ్చి ఉమ్మెత్తకాయతోలచి అందు లోనుంచి చున్న చరిమి పుటుమువేసితిడి, నీరుల్లపాయరసముతో నూరి కుప్పెలుకట్టి, అట్టి కుప్పెలు నీళ్లతో గంధము తీసి యాగంధమువేసి గుడ్డపాక వేసిన కుదురును.

ఈనెల 5-వ శుక్రవారమునాడు

శ్రీరామవిలాససభ, తెనాలి.

(తెనాలిలో)

విషాదసారంగధర నాటకమును ప్రదర్శింతురు.

రాజు, కైక పాత్రములు: బళ్లారి నరసరాజుగారి సభ్యులును, సుప్రసిద్ధ నాటకులును అగు వారిచే ధరించబడును.

తేల్లు: రూప 2-0-0; 1-8-0; 0-12-0; 0 6-0.

బా. రాజగోపాలం, టి. కాశ్యపర్షి.

"తేలుగు సంక్షిప్తలేఖనము."

మీరు ఇటుకదలకనే తేలుగు పాఠ్యపాఠము నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. వివరముల కీక్రింది చిరునామాకు కార్డు వ్రాయండి!

(13) ఇకాఫర్వేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

అలహాబాదులో కాంగ్రెసు కార్యాలయములసోదా
అలహాబాదులో పోలీసువారు నాగటులను తెచ్చి
రాష్ట్రీయ పట్టిక కాంగ్రెసు సంఘముల కార్యాలయములను
పండిత జవహరలాలు సేహూగాగిరిగిరిలను కాంతిముద్రాలయ
మును సోదానాది కొన్ని కాగితములను తీసికొనిపోయిరి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

మౌలానా హజరతు మోహనిగారి కేసు

మౌలానా గారు నిర్దోషియని జూరరులు నిర్ధారణ చేయుట

శివాజీ మహారాజు జీవితము - అసహాయోద్యమము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఖద్దరులో మోసము జరుగుచుండుట - టంగుటూరి ప్రకాశంగారి లేఖ

మంత్రి కూర్చు పేంకటరెడ్డినాయుడుగారు-రాష్ట్రమును నిరసించుట-యంత్రకాలలు ప్రబలవలె నుండుట

కోయంబత్తూరు చెఱసాలలోని దురవస్థ

మౌలానా హజరతు మోహనిగారి కేసు

మౌలానా హజరతు నిర్దోషి

జూరరుల తీర్పు

అసహాయవాదుల నెవ్వరు జడ్జి కోర్టులో నెవ్వరు (మేనేల కె. వ. కేసీ బుధవారం) తిరిగి మౌలానా మోహనిగారి కేసు వీచారణ జరిగినది.

ప్రభుత్వ న్యాయవాది

ముద్రాయ 124 ఏ క్రింద నేరము చేసెను. అనురాగ రాహిత్యములో అవిధేయతకుడ యిమిడి యున్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమునకును మనకును గరిపడదుగాన మనము సంపూర్ణస్వ రాజ్యమునే లక్ష్యముగా నేర్పరుచుకొనవలెనని ముద్దాయి మూడుపన్యాసములలోను తెలిపెను. స్వరాజ్యకాంక్ష నేరముకాదు గాని సంపూర్ణస్వరాజ్యమును కోరుట నేర మగును. ఆ ఆశయ మెంత మహా తారమయినను ప్రభుత్వము పట్ల నవిధేయతను కలిగించుచున్నది గాన దొర నతమువారు దానిని గహించాలర. అదిగాక విమనసయము నందు ముద్దాయి అయోపన్యాసముల నిచ్చుటచే నేరము బలమగు చున్నది. దేశమున కలవర మధికముగనున్న కాలమున వేల కోరిక ప్రజలతో నందిన దేశీయమహాసభలలో ముద్దాయి అట్లుపన్నెంచెను. మోపలాల బలవన్మోసమునుగూర్చి ముద్దాయి దొరతనమునకు దురుద్దేశముల నుద్ఘోషించెను. సామ్రాజ్య విస్తీర్ణభావమును గూర్చు మా పిన గాని అక్రమములకు పరిచారము కలుగదనెను. దొరతనమువారు వాగ్దానమున రెంచిరి. ప్రజలు తన అభిప్రాయములను తెలుపవలెననుండ ను మోపలాల విప్లవమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు చేయు అక్రమములను నాశనపరచుననుచు నుండినను, ఇవన్నియును గూడ అవిధేయతను కలిగించు ప్రయత్నములే. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమునకు ప్రతి ప్రభుత్వము నేర్పించి ప్రభుత్వాధికారమును జతపరచు కొనవలెనని ముస్లిములీగు మహాసభ లో ముద్దాయి నుడివెను. దొరతనమువారు మైనిక కాసనమును ప్రకటించిన ప్రజలు కొందయుద్ధము చేయవలెనని ముద్దాయి చెప్పెను. అనగా ఖురానులో చెప్పినట్టి "శత్రువు లేకొండ కనబడిన నక్కడచంపుట. వారిని నరకమునకు పంపుట." ప్రభుత్వములో సంఘర్షణము కూడదని ముద్దాయి చెప్పలేదు. యుద్ధముకు సంస్కర్షణ కిందనియే హెచ్చరించెను గాన 121 క్రిందగూడ ముద్దాయి నేరముచేసెనని కెంపుగారు నుడివెరి. ఈ నేరము చేయుటకు యుద్ధము జరుగుచుండ నక్కరలేదు. యుద్ధస్పృహకందని ప్రోత్సహించుటగూడ నేరమే అగును. ప్రజల సుఖసౌకర్యము నడువకపోయినను విప్లవము జరుగక పోయిననుగూడ బోధించినవాడు దోషియే యని న్యాయకాన్త్ర విజ్ఞాపనలో స్పష్టముగా నున్నదని కెంపుగారు నుడివెను.

మౌలానా మోహనిగారి స్నేహమెంటు

పిమ్మట మౌలానాగారు తిరిగి నిమిషములు స్నేహమెంటు చేసెను. నాకు అధికముగా నేయడవలెనను నుద్దేశముతో నేరతనమువారు నా న్యాయవాదియు నిట్టిపన్నాగముల

నిచ్చిరి. అనేక నేరముల నొక్కసారి విచారణకు నెట్టిరి. ఇంత కంటే మోష్యుకిట్ల చేయునట్లు స్పృహలో నానిబంధననే ఏల సవరింపగూడదు? నేను శత్రువులకు తోడ్పడితివా? నాబోధనల వలన నెవరైన తిరుగుబడిరా? గాన 121 శక్తును చెల్లదు. దౌర్జన్య రాహిత్యము నరికు న మృత్యుకము లేని మహాస్మృతీయులు గూడ కాంగ్రెసులో చేరవలెననుటకును కాంగ్రెసు తీర్మానము మహమ్మదీయ మతధర్మానుగుణ్యమగుటకును నేను ముస్లిములగుసంవిధానము నట్లు మార్పు గొరెట్టిని. అంగ్లేయమున వారు కా. తిరుతు సమచిత విధానమును వదలరు. విప్లవ మొనరించి దొరతనమును తొలగి వుడని నేను బోధింపలేదు. ప్రతి ప్రభుత్వమును కాలిమాగమున నేర్పరచిన కాలక్రమమున నదియే ప్రస్తుత ప్రభుత్వస్థానము నాక్రమింపగలదని నేను హెచ్చరించితిని. నాకు దౌర్జన్య మంగికారము కాదని దీనివలననే స్పష్టమగుచున్నది. దొరతనము వారు నిర్బంధవిధానమును తీరముగ సారంభించిన ఎప్పటికైన ప్రజలలోగూడ దౌర్జన్యము కలుగకముఖ్య గాన దొరతనమును హెచ్చరించుటకే కొందయుద్ధము జరుగునని యందునని నేను నుడివెరి. నాసలహాను గ్రహించి ప్రభుత్వమువారు రాజకీయములకు నేనట్లు నుడివెరి. హిందూదేశమున కెట్టి సంవిధానమును లేదుగాన సంవిధానపూర్వక మగు నాదోషమున కవకాశమే లేదు. ఒకవేళ అధినివేశనములకు గల స్వతంత్ర పాలనమును హిందూదేశమున కిచ్చినను అంగ్లేజులే హిందూదేశమున కధినివేశనముగను గాని హిందూదేశ మాంగ్లేజులే కధినివేశనము కాదు. గాన నేను ప్రజల అభిప్రాయమును స్పష్టముగ చెల్లడించి రాగల ముఖ్యము తిప్పించుటకే అట్లు నుడివెరి. నేను మొదటినుండియు ఉదారాశయములతో మాటలాడితివా గాని నా కాంగ్రెసులపై శత్రుత్వములేదు. నేను అనురాగ రాహిత్యమును అవిధేయతను శత్రుత్వమును కలుగజేయలేదు. సభ్యులు నాభావమును సరిగానే గ్రహించిరి. సామ్రాజ్య విస్తీర్ణభావమునే దేశమున టిక్కిదేశమైన సరే కలిగియుండగూడదు. దానివలన ప్రపంచమునకు హాని కలదు గాన నే నాభావమున కెంత మాత్రము సం గీ కరింప జాలను. ఇది వరకు రిమ్యు దొరతనమున కధిపత్య విదేశీయులకు యిప్పటి రిమ్యు వారు స్వాతంత్ర్యము నొసంగిరి. ఇది చాల దృఢనియము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య విస్తీర్ణభావమును అంగీకరించని వారు బ్రిటిషు వారిలో గూడ కొందరున్నారు. నేను శత్రువులకు అయోధ్యము లను గూడు గుండును పంపలేదు. నా యోపన్యాస మన్నిపత్రికలలో ప్రకటింపబడినది. దానిని గూర్చి సామ్రాజ్య కాసనభావోద్ధరితులందెవ్వరైన దాకరు సభ్యుగారు ముచ్చటించిరి. నా సామ్రాజ్యమున కటువాక్యము లుండినను అది స్వతంత్ర్యమునే చించునని వారందరును తలచిరి. దొరతనమువారు కాంగ్రెసువాసకీలును చేయుటతో తృప్తికొండక ఉరికిట్ల లను ఫిరంగులను ప్రయోగించుటనుగూడ ప్రారంభించినవో నపుడు ప్రజలు దౌర్జన్యము నవలంబించవలసి వచ్చునని నేను చెప్పితివా గాని అంతవరకును గాదు. మాతృదేశమునకు సంపూర్ణస్వరాజ్యము నడిపించుట మానవుని సహజలక్షణము. అందువలన నాకు అంగ్లేయులపై ద్వేషము నిరసనము శత్రుత్వము కలదని భావించగూడదు. నేను అంగ్లేయులను ద్వేషించితిని,

గాన ప్రభుత్వమును ప్రేమింపవలదని బోధించితినియు స్వరాజ్యమును కోరితినియు భావించగూడదు. స్వాతంత్ర్యమును గోరువారిని గూడ క్రింద కలది చిన వో నందులకు 124 ఏ చాలదుగాన క్రొత్తగా 124 నిని స్పష్టపరచెను. కాన కలకత్తాలో నెనుక బాబూ అరవిందభూషణ గారు నిర్దోషియని తెలిపినట్లే నేను నేను (హజరతు మోహని) గూడ నిర్దోషియని మీరు తెలుపవలెను. మీరు నిష్పాక్షికముగ మీ అభిప్రాయము నీయవలెనని మౌలానాగారు చదివెరి.

ప్రభుత్వ న్యాయవాది

మూడు నేరముల నొక్కసారి విచారించవచ్చునని క్రి. ప్రా. కో. నుండు కలదని కెంపుగారు నుడివెరి.

న్యాయాధిపతి

న్యాయాధిపతి జూరరుల నుద్దేశించి 45 నిమిషములు మాటలాడెను. 121 క్రింద మోసందరు నాలోనిర్దోషి హమ్మ మంది అభిప్రాయమును తెలుపవలెను. 124 ఏ క్రింద మీరు అసెనరులగుదురుగాన మీ అభిప్రాయములను విడివిడిగా తెలుపవలెను. అందులకు కా. నాయులనుగూడ తెలుపవలెను. మీరు సభ్యులు, మీ ఎదుట ముద్దాయి యుపన్యసించెనని మీరు భావించి ఆ యుపన్యాసములను వివరవలన మీ మనస్సులలో ప్రేమాసాహిత్యము, విరోధము, అవిధేయత మున్న గునివి కలుగునో తేడో మీరే నిర్ధారణచేయవలెను. ప్రయత్నము నెరవేరకకరలేదు ప్రయత్నముచేయుటయే నేరమునకు ఖాటు ను. నేడు విప్లవనాయకుడుగ నున్నవాడు శత్రు పరిపాలకుడు కావచ్చును. ఒకపారుడు తన అభిప్రాయమును తెలుపవచ్చును. స్వరాజ్యమును కోరవచ్చును అది దోషముకాదని మీకు తోచిన వోమీగల్గెచెప్పవచ్చును. ఆ యోపన్యాసమును విన్నవారందరును రాజకీయకాన్త్రపారంగతుల; విధానమును నిర్ణయింప సవత్తుల; లేక సామాన్యప్రజల అని గూడ మీరాలోచించవలెను. వచ్చినవారు ప్రతిభు. వారందరును కాన్త్రపారంగతుల కారు. అదిగాక దేశమున నాదోషన మధికముగ నున్నది. యుద్ధము జరుగుచుండ నక్కరలేదు. బోధించుటయే నేరముగను. ప్రతి ప్రభుత్వము నేర్పరుపగూడదు యుద్ధప్రోత్సాహమని ప్రభుత్వ న్యాయవాది నుడివెను. అది కేవలము ప్రభుత్వమునకు హెచ్చరికగాని మరెవరికడకాదని ముద్దాయి నుడివెను. మీరు పమాణమాలను చేసియున్నారు. మీరు నిష్పాక్షికముగ దైవ సన్నిధి భావించి సాక్ష్యమువైసనే ఆధారపడి మీయాభిప్రాయములను తెలుపవలెనని న్యాయాధిపతి నుడివెను.

జూరరుల తీర్పు

ముద్దాయి కేందు నేరములలోనుగూడ నిర్దోషియే 1 గంటలైనపిమ్మట జూరరులు వేదలిపిరి. ఒక గంటలపేపు రహస్యముగ ఆలోచించి వచ్చి 121 క్రిందను 124 ఏ క్రిందనుగూడ ముద్దాయి దోషి కాదని తెలిపిరి. ముద్దాయి తన ఆశయమును తెలిపినేగాని ప్రజలకు అనురాగరాహిత్యమును బోధించలేదుగాన నేడు దోషిగాదని వారు తెప్పిరి. 12-20 వేళ న్యాయాధిపతి వేదలిపిరి. నేడు (4 వ తేది) 11 గంటలకు న్యాయాధిపతి తీర్పుచెప్పెను. 3 వ తేది ప్రజలు చాల హమ్మగా వచ్చిరి.

ఖద్దరులో మోసము

వెజవాడలో కొందరు మోసము చేయుట

కాంగ్రెసువారు నమ్మకమైన ఖద్దరును విక్రయించుట టంగుటూరి ప్రకాశంగారు గుంటూరుజిల్లా 2 వ తేదిన మా కేలేఖను వ్రాసిరి.

వెజవాడలో కొందరు మోసపుఖద్దరు నమ్మకమైనవారిని చాలమంది మాకు వ్రాసిరి. బొంబాయివర్తకులు కొందరును అంగ్రెసులు కొందరును కలసి విదేశీనూలును వదులునూలును కత్తి నేయవలెనని నేతిపనివాండకు బోధించుచున్నారనిగూడ మాకు తెలిసినది. అట్లులను వారు శుభఖద్దరు బట్టలని చెప్పి అమ్ముచున్నారు. మంగళూరునుండి కొన్ని మచ్చుముక్కలైన కవరు లో పెట్టి యొక రు మాకు వుత్తరము వ్రాసిరి. వానిని చూడగా కలిగికముగానే కనబడెను. ఇట్టిబట్టలను కొనుటలో ప్రజలు నిదానించవలెను. అట్టి మచ్చుముక్కలను ఎవరైన కాంగ్రెసుసంఘములకు పంపివోరు. పరిశీల చేయించి మోసము కలదో తేడో స్పష్టముగా తెలిపెదరు. అందులకు యిప్పటికరులున్నారు. కాంగ్రెసువారు కల్గి లేని ఖద్దరును అమ్మించుటకు త్వరలో తగిన ఏర్పాటులను చేయుచున్నారు. త్వరలో వానిని గూర్చి కాంగ్రెసువారు ప్రకటించెదరు.

కూర్క వేంకటరెడ్డినాయుడుగారు

చెన్నపురి ప్రభుత్వముల

రాట్టమును నిరసించుట

ఈనెల 1 వ తేదీని కొయ్యలపల్లెలో యీ మంత్రి శ్రీరంగవి లాసజిన్నింగు స్పిన్నింగు పీఠింగుయంత్రకాలకు శంఖు స్థాపన మొనరించెను. "ప్రతిపంతుల భరతఖండము అమెరికా తిరువార రెండవదిగా నున్నది. మనప్రతి భార్యగా వాసిరకము కాదు. ఇటీవల చాలాగురువరకు బడెను. దేశీయులు పరిశ్రమల కభిముఖులు కావలెను.

రాట్టమును నిరసించుట

గాంధీగారి రాట్టములను ఎన్నటికిని ప్రయోజనము కలుగజేయునట్లు కావలసినట్లు నన్నిటిని మనమే నేసికొనవలె ననినట్లే లాంకపైట బహుమతిలో పోటీచేసి నెగ్గవలె ననినచో వా రేపాధనముల కవలంబించికో వానినే మనముగూడ నవలం బించవలెను. అనగా యంత్రకాలలను యారీతిగా దేశమునం దంతటను విస్తారముగా ప్రతిపంతుల తావులందు ముఖ్యముగా వీర్చువలెను. తిరువారలో చాలమంది భనికు లున్నారు. చాల జిన్నింగుపాట్లరీతివచ్చువిగాని ఒక్క స్పిన్నింగు పీఠింగు యంత్రకాలయైన నచట లేకుండుట కోచనమునని నాయుడు గారు నడిపిరి.

నెల్లూరు స్త్రీల క్రాంతిసంఘము

మార్చి నెల:—తిలక్ స్వరాజ్యనిధి(ఖద్దరు ప్రచారమునకు) బియ్యపు విక్రయం	179	12	4
కాపడు జను	12	8	0
ఇతర కొంప వసూలు			
మొత్తం.	192	4	4

ఖర్చు:—ప్రచార ప్రయాణ ఖర్చులు	5	11	6
అచ్చు, తపాలా వగైరాలు	4	6	0
వారపుముంతలు కొనుగోలుకు	7	8	0
	17	9	6

నిల్వ మొత్తం.	174	10	10
ఏప్రిల్ నెల:—జను మార్చి నెల నిల్వ మొత్తం.	174	10	10
తిలక్ స్వరాజ్యనిధి (ఖద్దరు ప్రచార మునకు) బియ్యపు విక్రయం, కాపడు జను	165	4	0
సభ్యుల వందాలు	58	2	0
మాది విక్రయం జను	18	4	6
విరాళములు (ప్రచారమునకు)	8	8	0
	414	14	4

ఖర్చులు			
ప్రచార ప్రయాణ ఖర్చులు	9	11	6
అచ్చు, తపాలా వగైరాలు	2	0	0
వారపు ముంతలు	15	8	9
అగ్గీను ఖర్చులు	33	2	3
మాది (2 ముఖులు)	24	0	0
రాట్టములు తయారుచేయుటకు	45	0	0
మొత్తం.	128	6	6

నిల్వ మొత్తం.	285	6	10
మా సంఘమునకు రాట్టములు, మగ్గములు వగైరాలు యీదిగున పేర్కొనిన రీతిగా వాగ్దానములు చేసియున్నాడు. దేశాభిమాని 20 రాట్టములు			
జాడూ రామిరెడ్డిగారు	6	రాట్టములు	1 మగ్గము
కురపాటి మంగళంగారు	1	"	"
తిక్కవరపు నువ్వయ్యగారు	1	"	"
పొణకా కనకమ్మగారు	1	"	"
చలంపల్లి కామయ్యగారు	1	"	"
సింగిలినా మాచయ్యగారు	1	"	"
తేటాల నరసయ్యగారు	1	"	"
మంజుల నువ్వయ్యగారు	1	"	"
తూములూరు కిరకామయ్యగారు	నెల 1 కి 1	రాట్టము.	

మా కార్యాలయమున మాది, యేటలు, రాట్టములు, అనుమానులు, కడుపు వగైరాలు అతి సరసముగా విక్రయింప బడును. రాట్టము 1 కి రు 8-8-0. అనుమాను 1 కి 1-0-0. దేశాభిమాను తెల్లరును మాకు సహాయము చేసి, మా ఉద్యమ మునకు తోడ్పడెదమని కోరుచున్నాము

పొణకా కనకమ్మ కార్యదర్శి.

విశ్వానందస్వామి

నిర్బంధించి తటాలున పిల వదలిపెట్టవలెను?

గతఏప్రిల్ 20 వ తేదీనాడు డార్జిలింగునందు విశ్వా నందస్వామిని అరెస్టుచేసి కారాగృహమున బడవైచి తటాలున వదలిపెట్టిరి. ఈకొండిస్తేటుమెంటును ఆహారకోసము తయారు చేయబడి ఆయనసంతకము గ్రహించెను. అందుమీదట అరెస్టిని వదలిపెట్టిరి.

"నేను ఆరోగ్యము కోస మిచ్చటికి వచ్చితి ననియు, నన్ను వదలిపెట్టిన యిరువదివేలగు గంటలలోపు వెళ్ల నెంచితి ననియు, ఇందుమాలమున తెలుపుకొనుచున్నాను. డార్జిలింగు లోని కార్మికవ్యవహారములందు వోక్స్ ము కలిగింపు కొనకరె నను నుద్దేశ్యము లేదు."

ఈస్తేటుమెంటు కోర్టుకు- అనగా డెప్యూటీ కమిషనరుకు- నివేదింప బడెను. ఇందులో, కోర్టులో అప్పు డెవరుండెనని తలంపుచే తేయాకు ప్లాంటరుల సంఘపక్షమున హాజరుగారును, బి. ఛాటర్జీగారును నుండిరి. నిందితుడు డి.ఫెన్సు పెట్టుకొనలేదు. కాని కక్షిగ్లగు సి. కే. ముఖాదారుగారును, ఎస్. నేనుగారు ను తమ యుపాయ మేవిధముగ ఫలింపునో యని నిరీక్షించు చుండిరి.

పోలీసువారు కెప్టెన్ స్ట్రీట్ రికర్డ్ కెక్స్ ను క్రింద స్వాముల వారిని పట్టుకొనిరి. ఈన జీవనోపాధి లేనట్టియు, తేక మామూలుగా దొంగతనము చేయుట్టియు దొంగసొమ్ము ఉంచుకొనునట్టియువారిపై యీ కెక్స్ నువలన చక్క పుచ్చు కొనవచ్చును. కాని స్వాములవారు నిందులో చేసిందెంతవలె తో తెలియకున్నది. ఆయనకు ప్రత్యేకముగ జీవనోపాధి లేకుండవచ్చును. ఆయనను మాకు తెలియును. కాని మామూలు దొంగయని గాని, బంధిపోటు అనిగాని మేమెప్పుడును వివ లేదు. ప్రత్యేక జీవనోపాయములు లేని సాధువులు తేకమునందు ఏబదియెనిమిది లక్షలమంది యున్నారు. పోలీసువారు వారిసంఖ్య నేల పట్టుకొనగూడదు? ఇంతకుపూర్వ మివిశ్వానంద స్వామిగారు కార్మిక వ్యవహారముల నడపుచు - దీని పుడు గూడ ఆయనకు జీవనోపాధి లేకుండి యుండ, ఆయన నవ్వడే యేల పట్టుకొనలేదు? డార్జిలింగు అధికారులు ఇందు కొత్తమార్గ మును అవలంబించి గౌరవము సంపాదించుకొనిరి.

పోలీసు వారు 55 వ కెక్స్ ను క్రింద స్వాముల వారిని పట్టుకొని డెప్యూటీ కమిషనరువద్ద విచారణకు జెట్టిరి. 109 వ కెక్స్ ను క్రింద స్వాముల వారి వద్దనుండి వచ్చుచున్నట్లు కథితారము గలదు. అన నేమి? తాను మున్నవన వ్రతదని యు, పిళ్లల వెంటడి దిగుగువా డనియు, ఒప్పుకొనుట యగు ను. కాని మేము వైన తెలిపినటుల విచారణ యథావిధిగ జరగ క, టి ప్లాంటరుల కనుకొనించు నట్లు అమాంతముగ ముగిసెను. 55 వ కెక్స్ నువలన 109 వ కెక్స్ నువలన సంబంధము కల్పించుటయు డార్జిలింగు 'కార్మికవ్యవహారములలో జోక్యము పుచ్చు కొనుట యుద్దేశ్యము' లేదని స్వాములవారి వద్దనుండి స్టేటు మెంటు పుచ్చుకొనుటయు, చాల విచిత్రముగ నున్నది. 109వ కెక్స్ ను డార్జిలింగునకు ముఖ్య సహకారి నున్నదని చెప్పవచ్చు ను. గుర్రావలంటియరు లనేకుల కెక్స్ ను క్రిందనే ఆరమాసముల కను సంవత్సరమునకును కారాగృహముల కంపబడిరి. విశ్వానంద స్వామిని తిరుమిచేయుట కి కెక్స్ ను అందువలన వాగుగనుపయోగింపబడెను. ఇంట్లాండులోని వెనకటి ప్రధానస్వామియూర్తి (రెండింగు ప్రభువు) 109 వ కెక్స్ ను కేసుల రికార్డుల నన్నిటి నొక మాకుచూచి స్వామిస్వామియముల బరికించునా?—అ. బ. పత్రిక.

మైసూరు ప్రభుత్వ ప్రకటన

కావనీవాధునిక నక యం. కాంతరాజ ఉయ్యగారు మైసూరు దివాను ఉత్తొమును చారిత్రానుటచే వారిస్థానే అన్నియును రాజకుమారి బనర్జీ గారు దివానునియమింపబడిరి. వీరు అధికారిత్వ ప్రభుత్వసంఘమున కభ్యుత్థులుగా నుండెదరు. అని మైసూరు గజెటు ప్రత్యేక అనుబంధమునందు ప్రకటింప బడినది.

లక్నో విశ్వవిద్యాలయము

లక్నో విశ్వవిద్యాలయమునం తీసువత్సరము 124 మంది విద్యార్థులు పరీక్షలయందు కృతార్థులైరి. అందు 8 మంది స్త్రీలు (రిమండ్రి అండ్ హైందవులు- ఇరువురు క్రైస్తవులు ఒక మహమ్మదీయస్త్రీ) యున్నారు. మహమ్మదీయ యువ తీరు మార్గమున మహమ్మదు యూసఫుల్ కన్య. కె. మె రెండవ తరగతియందు కృతార్థులయ్యెను.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం మే నెల 4-వ గురువారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి వర్షము	ఏప్రిల్ 1 తేదీ నుండి వాతావరణమునకు వర్షము
విజ్ఞానియా సా. బ్రి
హైద్రాబాద్
సిల్వరు ద్వీపము
దైమండు ద్వీపము	86.6	81.2	...	2.69	1.71
సాగర ద్వీపము	89.3	79.9	0.18	0.46	1.53
గోపాలపురం	90.2	82.2	...	0.18	0.95
కోరాపుట్	109.4	73.8	...	0.52	1.56
విశాఖపట్నము	92.4	83.1	...	0	0.94
కాకినాడ	100.7	83.4	...	0	0.71
మచిలీపట్నము	101.1	82.7	...	0	0.64
గుంటూరు	112.6	81.3	0.65
నెల్లూరు	107.9	83.1	...	0	0.43
మద్రాసు	96.7	82.6	...	0	0.61
కడపూరు	100.4	81.2	...	0	0.70
నాగపట్నము	98.0	82.3	...	1.62	0.69
పాంబున్	92.4	81.2	...	0.98	1.85
ట్రెంకోవరీ	96.4	79.7	...	2.56	...
కోళంజో	89.3	81.8	...	8.30	10.71
తిరువేంద్రము	88.3	81.4	...	8.40	5.48
కొచ్చిన్	91.7	79.3	0.02	5.40	5.72
కాలికట్టు	91.2	78.6	0.07	1.14	4.09
మంగళూరు	92.0	78.3	0.02	4.60	1.45
మేర్ కార	80.0	66.0	0.04	5.88	3.08
కార్ వార్	94.2	83.5	...	0.75	0.51
రత్నగిరి	91.5	80.3	...	0.02	...
బొంబాయి	93.5	81.8	...	0	0.05
హైదరాబాద్	107.8	82.1	...	0.41	1.04
రైచూరు	109.3	81.6	...	0.70	0.83
అనంతపురం	107.6	82.1	...	0.08	0.54
బళ్లారి	108.3	81.6	...	0.75	1.81
కర్నూలు	110.0	84.7	...	0.20	0.75
కడప	112.1	87.8	...	0.50	0.54
హస్సాన్	88.6	69.5	0.18	2.67	2.71
తెంగుళూరు	96.8	69.6	1.08	1.84	1.73
కొడైకనూర్	72.8	54.3	0.05	2.68	5.22
ఉదకమండలము	72.4	50.6	0.08	1.92	3.42
కోయంబతూరు	98.5	74.8	...	0.67	1.83
యేలూరు	107.5	84.0	...	0.30	1.66
నేలము	104.5	78.8	...	1.02	2.39
తిరుమనాపల్లి	100.7	82.1	...	0.36	2.25
వరుక్కోటై	104.2	81.2	...	0.74	2.93
మధుర	102.1	81.0	...	2.10	2.53
తిరువల్వేరి	4.67	2.84

సర్కారులు, నెంట్లు, దక్షిణము, హైదరాబాదులందు మేఘములు లేవు. దక్కను, కర్ణాటకము, పశ్చిమతీరము, మైసూరు బొంబాయి పర్వతప్రాంతములందు దోమడిరిగ గలవు సర్కారులు, కర్ణాటకము, నెంట్లు, దక్షిణము, హైదరాబాదు, బొంబాయి, పర్వతప్రాంతములందు అర్ధాక్షిక తక్కువ దక్కను, పశ్చిమతీరము, మైసూరులం దార్శిత్ర అధికము సర్కారులు, దక్కను, కర్ణాటకము, నెంట్లు, దక్షిణములందు, వేడిమి హెచ్చెను. పశ్చిమతీరము, మైసూరు, హైదరాబాదు. బొంబాయి, పర్వత ప్రాంతములందు మార్పులులేవు.

తెంగుళూరులో 1.03 వర్షము గురిపెను. వేసంగివేడిమి ప్రారంభించెను.

సి. చెంగల్వరాయ మొదలి.

వాతావరణ కౌశ్యుజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ మే నెల 4-వ తేది

గురువారము

పంజాబు రాష్ట్రీయ సమావేశము

పంజాబు రాష్ట్రీయ సమావేశము, గత శని ఆది వారములందు కె. సంతానముగారి యధ్యక్షత క్రింద జయప్రదముగ జరిగెను. సంతానముగారి ప్రారంభోపన్యాసము, సహాయనిరాకరణోద్యమము గూర్చి తేటగ వివరించుటయ గాక, ఇతరవరకు తిన్నగ నెల్లడిగాని పంజాబుదస్థితిని నెల్లడిజేసి యుండెను. సంతానముగారు తెలిపిన వృత్తాంతము జూచిన, నిర్బంధములకు ప్రజలు అలవాటుపడిన ఈ దినములలో గూడ ఆత్మర్య మొదవక మానదు. లా, ఆర్డరు లెటలు పరిణమించుచున్నవో, సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. భారతీయు లీతరుణమున జేసిన త్యాగము మహా తరమయిన దని సంతానము గారు తలచుచున్నారు. కాని, త్యాగము లేకుండ స్వాతంత్ర్య మెటుల సిద్ధించును? అందుచే నాయకులు ప్రజలనుండి వేరు చేయబడినందులకు చింతింప బనిలేదు. నాయకుల నిర్బంధము, ప్రజల నింకను నెక్కుడు కార్యోత్సాహపరుల గావించి, స్వరాజ్య సిద్ధికిని నిర్బంధితుల విమోచనమునకును వారు ఎక్కుడు పట్టుదలతో పాటుపడునటుల జేయవలయును. నాయకులేగాక, ఇతరులు అనేకులు దేశ మాత పాదపద్మములయొద్ద ఆత్మార్పణము గావించిరి. సంతానముగారు దెలిపినటుల, ఇట్టి దేశ భక్తుల త్యాగము వృథా గానరదు. గాంధీమహా తుని సేన నుగ్గడించుచు, ఇరువదిమాసములు నిరాకరణోద్యమమును కడు వివేకముతోడను, ధైర్యముతోడను, దూరదృష్టితోను గాంధీమహా తుడు నడిపినరీతికి ప్రపంచచారిత్రమునం దెక్కడను సాటి గనుపించదని, సంతానముగారు దెలిపిన సంగతి ఆతిశయోక్తి గాదు. దేశము నిరాశాభూయిష్టమై దాడితెన్ను గానక పరితపించుచున్నపుడు గాంధీమహాత్ముడు కార్యరంగమున బ్రవేశించి, ఆశను పురికొల్పెను. ధర్మసాధనమును బోధించెను. ప్రజలదృక్పథమును మార్చివైచిమాతన ప్రబోధమును సూతసవిశ్వాసమును గలుగ జేసెను. మహాత్ముడు నాయకత్వమును వహించి, భారతజాతిని సవ్యపథమున నడిపించెను. ప్రస్తుత సమయము పరీక్షాసమయము. గాంధీమహాత్ముడు ప్రజలమధ్య లేకున్నను, ప్రజలు వారి యపదేశముల ననుష్ఠింపగలుగుదురా లేదా, వారు తలపెట్టిన మహాత్కార్యమును కొనసాగించెదరా లేదా యని పరీక్షించుటకో యన, మహాత్ముని ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధించిరి.

కాని, ప్రజలు మహాత్ముని యపదేశములను విడనాడ లేదు. నిర్బంధసమయమునను తదనంతరము నను దేశము శాంతిభూయిష్టమై మెలగుచున్నది. దౌర్జన్యచింత ఎక్కడను గనుపింపదు. మహాత్ముని సందేశమును సాధ్య మగునంత త్వరలో నెరవేర్చుటకు, దేశము ప్రయత్నము సలుపుచున్నది. ప్రస్తుత పరిశోధనయందు, హిందూదేశము విజయము గాంచుచో, యభీష్టసిద్ధిని బడయగలుగును. నిరాకరణోద్యమమునకు విజయము గలిగె ననుటకు, సంతానముగారి కెట్టి సందియము లేదు. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును, మధ్య ప్రబలిన యైకమత్య మొక విజయచిహ్నము.

అధికారవర్గము తన ప్రతిష్ఠను కోల్పోవుట రెండవ చిహ్నము. బ్రిటిషు దయాధర్మబుద్ధివై నాథార పడి యుండెడి స్థితి తొలగిపోయి, ప్రజలు స్వతంత్రిని సమ్మకొనుచున్నారు. ప్రస్తుతపు పోరాటము నందు సగముకన్న పైగ జయము కలిగె ననియు, మిగిలినది పూర్తి యగుటకు నిరంతరకృషి జరుగవలె ననియు, సంతానముగారు ప్ర బోధ ము గావించుచున్నారు. నిరాకరణోద్యమమును అధికారులు మొదట ఉపేక్ష జేయుటయు, పిమ్మట దాని బలమును గుర్తెరింగి దానిని అడచివేయ యత్నించుటయు జూచిన, ఉద్యమ ప్రాబల్యమును గ్రహింపవచ్చును. ప్ర జలు అహింసాధర్మమును కొనసాగించుటకు గాఢముగ కృషి సలిపిరి. సంతానముగారి అంచనా ప్రకారము దాదాపు నలువది వేలమంది తమ విశ్వాసములకొరకు కారాగృహములకు బోయిరి. ప్రజల అహింసావ్రతదీక్షయే తీవ్రనిర్బంధముల కధిక కారణ మగు చు న్నది. ఉద్యమము విజయము బడయుచున్న దనుట కిదియే నిదర్శన మని సంతానము గారు నిరూపించుచున్నారు. ఉదృష్టితో పరిశీలించిన, నిరాకరణోద్యమము పాంచాలదేశమునందు అద్భుతాభివృద్ధిని కనుబట చినది. కేవలనిర్మాణకార్యక్రమముపై నీరాప్ర్యము తన దృష్టి నంతను నిలిపిన ను, నిర్బంధములు హెచ్చుగుచున్నవి గాని తగ్గుట లేదు. వేల్పుయిన రాజుగా రీదేశమును విడిచిననాటి నుండియు, శిక్ష లతిశయించెను. పంజాబురాష్ట్రమునందు, అకాలీ, కిలాఫాత్, కాంగ్రెసు, యద్యమములను పంచాయతులను అడచివైచుటకు, పంజాబు ప్రభుత్వము వారు తలపెట్టి రని సంతానముగారు సూచించుచున్నారు. వారు తెలిపిన నిదర్శనములు గుండె లవియజేయుచున్నవి.

సంతానము గారి వివరణము ప్రకారము, వారంట్లు లేకుండ అరెస్టులు తరుచుగ జరుగుచున్నవి. వారంట్లలో పేర్లను వ్రాయక, మనుష్యులు కనుపడినపుడు పేర్లను నింపుచున్నారట. అరెస్టు జేయు పద్ధతి క్రూరముగ నున్నది. సభలను చెదరగొట్టినపుడు ప్రజలకు పలువురకు దెబ్బలు తగులుచున్నవి వాలంటీరులకు గలిగించిన బాధలు మార్షలు లాదినములలో జరిగిన ఘోరకృత్యములను జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుచున్నవని సంతానముగారు దెలిపిరి. అరెస్టు అయినవారి మతవిశ్వాసములను అగౌరవపరుచుటకుగూడ పోలీసువారు కుతూహలము గనుపఱచుచున్నారు. దెబ్బల గొట్టుటయు, ఇతర విధముల అవమానపరచుటయు సామాన్య మగుచున్నవి. పంచాయతి న్యాయస్థానముల నడగ ద్రొక్కుటకు జరిగెడి ప్రయత్నములను సంతానము గారు వర్ణించిరి. పంచాయతిదారులపై, పలువిధములగు నేరములు మోపబడుచున్నవి. కొందరు పంచాయతిదారులపై బంధిపోటునేరములు గూడ మోపబడెనట. ఇంతటి నిరోధము గలుగుచున్నను, నిర్బంధితులయిన పంచాయతిదారుల స్థానమును ఇతరు లాక్రమించి తమ విధులను ధైర్యముతో నిర్వహించుచున్నారు. అరెస్టు అయినపిమ్మట విచారణ చాలకాలమునకుగాని ముగియుటలేదు. ఒక శెక్కునుక్రింద అరెస్టు చేయుటయు, వేరొక శెక్కునుక్రింద విచారించుటయు, మరియొక శెక్కునుక్రింద శిక్షించుటయు జరుగుచున్నవి. ఒకపనిని రెండుమూడు శెక్కులక్రింద విభజించి, ఎక్కుడు శిక్షలను విధించుట సామాన్య మగుచున్నది. ఇక మేజిస్ట్రేట్లకోర్టుల విచారణలు హాస్య కథన మగుచున్నవి. దారుణశిక్షలు విధింపబడుచున్నవి. కారాగృహములందు రాజకీయనిర్బంధితులయెడ కడుక్రూరముగ ప్రవర్తించుచున్నట్లు,

సంతానముగారు నిదర్శనముల గనుపఱచిరి. 144 శెక్కునుక్రింద జరిగిన స్వాతంత్ర్య నిరోధము, మిన్నంటినది. మాలవ్యాగారి సభలు సయితము నిషేధింపబడుచుండ, ఇతరసభలగూర్చి చెప్పవలె? పంజాబునందు ప్రతికల నడగద్రొక్కుటకు ప్రబలప్రయత్నములు గావించబడెను. సంతానముగా రీ సంగతులను నెల్లడిజేసినందులకు వందనార్హులు. పంజాబుదేశ పరిస్థితులు తీవ్రముగ నున్నను, ఇతరరాష్ట్రములలో గూడ నిట్టి పరిస్థితులు చాలవరకు వ్యాపించియున్నవి. ఇవి యన్నియు లా, ఆర్డరులపేర వ్యవహరింపబడుచున్నవి. ప్రస్తుత దుస్థితిని ప్రజల కెరుకపరుచుట కింతకన్నను వేరునిదర్శనము లేమి గావలయును? దీనినుండి బయల్పడుటకు స్వతంత్ర్యమును ఎంత త్వరలో సంపాదించిన, దేశమున కంతశ్రేయస్కర మనుటకు సందియ మేముండును?

శాస్త్రిగారి నమ్మకము

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు తమనమ్మకములను మొన్నటిదినము ఘోష లేఖలుప్రసంగమునందు వెల్లిబుచ్చియుండిరి. అస్త్రేలియా, న్యూజిలెండు, కనడాదేశములకు వీరిపుడు వెడలుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాకు మాత్రము వెడలుట లేదు. వీరి పర్యటనము పలన, ఏమి ప్రయోజన ముండునో శాస్త్రిగారి యుపన్యాసము నంతను పరికించినను, తెలియకున్నది. ఇంపీరియల్ సమావేశపు తీర్మానము నందు, హిందూదేశపు సమానస్థాన మంగీకరింపబడినను, అది కాగితమునందే నిలిచియుండెను గాని అనుభవమునకు రాలేదు. దక్షిణాఫ్రికాయందును, తూర్పుఆఫ్రికాయందును ఈ తీర్మానము భంగపరుపబడెను. చర్చిల్ మంత్రియే, దీనిని త్రోసి పుచ్చిరి. సామ్రాజ్యసమావేశ తీర్మానము, అధినివేశ రాజ్యములను బంధింప దనియు, దానిని తిరస్కరించుటకు గాని అమలులో బెట్టుటకు గాని వానికే హక్కు గల దనియు, బ్రిటిషుమంత్రిలే నుడివియుండ, తీర్మానపునిలువ ఎద్దియో గ్రహింపవచ్చును. ఈ తీర్మానమును అమలులోనికి దెప్పించుటకు, తామును మరికొందరును కలసి అధినివేశ రాజ్యములకు వెడలవలయు నని వెనుకనే నిశ్చయించబడె నని శాస్త్రిగారు నుడివిరి. తమతో గూడ ఇతరులను పంప వీలు లేకబోయినచో, ఆ లోపము తమది గాదని శాస్త్రిగా రనిరి. శాస్త్రిగారితో కలసి వెడలదగినవా రింకొకరు గనుపింపకబోయిరి కాబోలు. భారతీయులకు సామ్రాజ్యమునం దేభాగమున నయినను నివసించుటకు గల హక్కును శాస్త్రిగారు సామ్రాజ్య సమావేశమునందు పలుకుకొని రను నింద వాడిపై మోపబడుచున్న దట. ఇందుకు బదులు జెప్పుచు, ఇట్టి పని యిదివరకే జరిగెననియు, గాంధీ ఘోషలే గారలే యిందులకొడబడిరనియు, శాస్త్రిగారుప్రతిపాదించిరి. ఇందుకు విరుద్ధముగ, సామ్రాజ్యముతో నెక్కడ బట్టిన నక్కడ నివాస మేర్పరుచుకొనుటకు భారతీయులకు హక్కుగలదని తాము ప్రతిపాదించుట అసభ్యముగ నుండునని శాస్త్రి గారు తెల్పుచున్నారు. కాని, శాస్త్రిగా రిక్కడ రెండు ప్రమాదములకు లోనగుచున్నారు. శాస్త్రిగారు సూచించిన ఏర్పాటు దక్షిణాఫ్రికాలో జరిగినాల్గు సంవత్సరము లయినది. అది రాజకీయ ఫలితము. అప్పటి పరిస్థితులు వేరు. ప్రస్తుత పరిస్థితులు వేరు. సామ్రాజ్య మంతయు ఒక్కటిగ నుండవలయుననియు, భారతీయుల కితర భాగములతోపాటు సమానస్థాన ముండవలయుననియు, కోరెడి యిందినములలో, వెనుకటియిట్లు

దులుండుట విరుద్ధమగును. సామాన్య సమావేశ మువా రెటుల తీర్మానించినపుడు, ఆసలుస్థితి వేరుగ నుండుట, హాస్యాస్పదముగ నుండదా? సామాన్య సమావేశములవలన ఫల మేముండును? ఘోకలే గారి కాలమునాటికి, ఇట్టి సమావేశములు లేవు. అందుచే గత్యంతరము లేక, హిందూదేశము నుండి దక్షిణాఫ్రికా వచ్చువారిసంఖ్యను తగ్గించు టకు, ఛార్జిబడియిండురు. గోకలే, గాంధీగార్ల ఏర్పాటును, శాస్త్రిగారి తరుణమున ప్రమాణముగ గైకొని, భారతీయులు సామాన్యమునందు స్వేచ్ఛగ నివాస మేర్పరుచుకొనగూడదనుట అసం భావ్యముగ నుండును. ఆ ఏర్పాటు ఇంకను కొన సాగుచో, భారతవర్ష మునకు చేకూరిన హాక్సేమి గలదు? వెనుకటి యిబ్బందులు, ఇకముందును తట స్థించుచుండుచో, ఇంపీరియల్ సమావేశము వ్యర్థ మయినటుల ఎంచవలదా? స్పృహసేనాని తన వాగ్దానమును ఇదివరకే భంగ మొనరించినపుడు, ఇంకను వెనుకటి ఏర్పాటునకు విలువ ఏముండును? ఇంతియగాక, దక్షిణాఫ్రికాకుమాత్రమే, ఈ ఏర్పా టు వర్తించుచుగాని, ఇతరదేశములకు వర్తింపదు. అట్టితర, మిగిలినరాష్ట్రముల విషయమునగూడ నీ ఏర్పాటున కేల ఆంగ్లీకరింపవలయును? శాస్త్రిగారి సమాధాన మేమాత్రము సంతృప్తికరముగ లేదు. తమ పర్యటనమువలన, పూర్ణ విజయము గలుగు నను నమ్మకము శాస్త్రిగారికి లేదు. ఇంకను మరి కొన్ని రాయబారములను పంపుట యవసర మగు నని, శాస్త్రిగారు ముందుగనే జెప్పచున్నారు. ఈ రీతిన, రాయబారములవెంట రాయబారములు వెడలి, అధినివేశరాజ్యములను ప్రార్థించిన, భారతీ యులకష్టములు తొలగును కాబోలు! ప్రార్థనలవల నను విన్నపములవలనను ఫలితముండునని శాస్త్రిగా రింకను తలచుట విపరీతముగ దోషకమానదు. భారతీయులు పార్లమెంటులోవోటును సంపాదించిన గాని వారిస్థితి అధినివేశరాజ్యములలో చక్కబడ దని శాస్త్రిగారు చెలుపుచున్నారు. భారతీయులకు స్వదేశమునందు పార్లమెంటు వోటు లేనిది, అధినివేశరాజ్యములలో అది లభించు నని శాస్త్రిగారు తలచుట, బేలతనము. మరి యొకసంగతినిగూడ శాస్త్రిగారే చెలుపుచున్నారు. ఆస్ట్రేలియామంత్రి, ఇంపీరియల్ సమావేశపు తీర్మానమున కంగీకరించినను, ఆస్ట్రేలియా దేశము దీని కంగీకరించినటుల కాదట. అక్కడి ప్రజలును పార్లమెంటు సభ్యులును ఆంగ్లీకరింపవలయునట. వారికి చదువు జెప్పుటకు శాస్త్రిగారిపుడు వెడలు చున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో హైందవసమస్య కను తీవ్రముగనున్నను, శాస్త్రిగారు అక్కడకు వెడలుట లేదు. మొదటికారణము, దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధి యే ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సుతీర్మానము సంగీకరింప కుండుట. రెండవకారణము, తగినసమయమరుచెంచు వరకుతమదేశమునకురావలదని, శాస్త్రిగారికిస్పృహ సేనాని చెలియబడుట. దక్షిణాఫ్రికాలో భార తీయుల స్థితిని చక్కబడుటకు ముందుగ ప్రయ త్నింపక, ఇతరభాగములన్నిటిని చుట్టి వచ్చుట నేల విడిచిసాముజేయుట యగును. శాస్త్రిగారు చెలిపిన హేతువులబట్టి, వారి ప్రస్తుతపర్యటనము నిరుప యోగ మని తేటపడును. వీరికి మరియొక యుద్దేశముగూడగలదు. హిందూదేశమునందలి బ్రిటీషు పరిపాలనముగూర్చి అమెరికాలో దురభిప్రాయ ములు వ్యాపించియున్నవి. వానిని తొలగించుటకు గూడ శాస్త్రిగారు పూనుకొందురు. ఈ ప్రయత్న మన్నిటికన్నను చోద్యముగ నున్నది. బ్రిటీషు పరి పాలనము హిందూదేశమునందు మిగుల న్యాయ ముగను సాష్టవముగ నున్నచో, ఎవరో కొందరు వ్యాపింపజేసిన దురభిప్రాయముల మూలమున

దానికి కొరత గలుగదు. నిజము దానియంతట యదియే వెల్లడియగును. ఇందువిషయమై ఒకరు చెప్పునెల? ఫలితములబట్టియే, నిజసందర్భములను గ్రహింపవచ్చును. శాస్త్రి గారి సహాయము లేకున్న, బ్రిటీషువారు తమంతట తాము అమెరి కాలో ప్రచారము జేయజాలరా? ప్రచారము సం దగ్గగగలుగు బ్రిటీషువారికి, ముక్కుపచ్చ లారని భారతీయుల సహాయము విదేశములలో గానలయునా? శాస్త్రిగారిందుకు బూనుటనలన, వ్యవహారము లాభించుటకుమాదుగ, చెడిపోవచ్చు ను. వెనుకటివలె, సీమారును అమెరికెనులు వీరినను మానింపవచ్చును. ఇంతియగాక, బ్రిటీషు పరిపాలన ముక్రింద పరిపాలింపబడెడి భారతీయులు, దానిని ఇతరుల ఎదుట సమర్థించుటచే, విలువ ఏముండు ను? మూడవవిషయమువలెవరయినను సమర్థించిన బాగుండును. లేక బ్రిటీషువారే ఇక్కార్యమును స్వయముగ నిర్వహించుట లాభకరము. శాస్త్రిగారి నమ్మకము శాస్త్రిగారిది. విదేశపర్య టనమువలన లాభ ముండు నని నమ్మెడి శాస్త్రి గారి నెవరును మరలించజాలరు. భారతీయులు మాత్రము, ఇట్టి పర్యటనములపై నాశజ్వెట్టుకొనక, తమ విధిని తాము నెరవేర్చుట ధర్మము. స్వదేశమునందు వారికి స్వాతంత్ర్యము లభించుచో, విదేశములందును తప్పక లభించును. స్వరాజ్యము సిద్ధించిన పిమ్మట, అధినివేశరాజ్య భారతీయుల సమస్య దానియంతట యదియే పరిష్కార మగును.

రాటపు నిరసనము

మద్రాసురాష్ట్రపు పరిశ్రమలమంత్రి, మొదటి నుండియు రాటమును నిరసించుచుండెడి. కోయం బత్తూరులో నుపన్యసించుచు, రాటము ఎన్నడును విజయము గాంచదని, హెచ్చరించినటుల అసోసి యేటెడు ప్రెస్సువార్త తెలుపుచున్నది. లాంక మైరును, జపానును, వాని సాధనములతోనే జయింపవలె నని, వీరు కోరుచున్నారు. ఫ్యాక్టరీల పై వీరికి గల నమ్మకము మెండు. మిల్లు పరిశ్రమల వలన గలిగిన కార్మికసమస్యలను పరిష్కరింప జాలక పాశ్చాత్యప్రపంచము తల్లడిల్లు చున్నది. మిల్లు యజమానులకును, కార్మికులను గల ఎడబాటు రాను రాను పెరిగి, తుద కది బాల్లి విసము రూపము దాల్చినది. సమ్మెకట్టులు బల మయినవి. పరిశ్రమలు తిన్నగ కొనసాగ కున్నవి. ఇట్టి సుఖోభమునుండి తప్పించుకొనుటకు, అనేక సమస్యగూడి యోచించుచున్నవి. అంతర్జాతీయ పార్లశామికసంఘ మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఎన్ని సాధనల నవలంబించినను, కార్మికసమస్య పాశ్చాత్య దేశములలో పరిష్కార మగుట లేదు. ఈ పద్ధతి మారిన గాని, ప్రస్తుత దుస్థితి తొలగునటుల దోచదు. రష్యాను మహాశయుడు వ్రాసిన విషయ ములు అనుభవములోనికి వచ్చివి. హిందూదేశము గూడ ఇట్టి దుస్థితిలోనికి దిగవలయునా? హిందూ దేశమునందు గూడ పాశ్చాత్య పార్లశామికవిధాన మమలులోనున్న చోటులనెల్ల నిట్టిదుస్థితి వ్యాపిం చియ్యెనున్నది. యజమానులు తమ లాభములను జూచుకొందురుగాని, పనివారల బాగులను విచా రింపరు. పనివారల ఆరోగ్యము, మిల్లులలో చేడి పోవుచున్నది. కుటుంబము లనేకములు చెడి పోయి, పెద్దపట్టణములందు జేరుచున్నవి. గ్రామ ములలో పరిశ్రమ లడుగఁజుచున్నవి. పనివారల స్వాతంత్ర్య మడుగఁజుచున్నది. పనివారలు తమ వేతనముపైననే దృష్టి నుంచెదరుగాని, పరిశ్రమ లభివృద్ధిజెందుటకు ప్రయత్నింపరు. హిందూదేశము నందు గల ప్రాచీనపార్లశామికపద్ధతి యిట్టిది గాదు.

ఎవరికి వారే యజమానులు. ఎవరికి వారే నౌక రులు. పరిశ్రమను అభివృద్ధి జెందించుటకు, పనివారల కెంతయు కుతూహలముగ నుండును. వ్యక్తుల పనితనము, పరిశ్రమలందు కనుపించును. వారి స్వాతంత్ర్యమున కెట్టి భంగము కలుగదు. గాలి వెలుతురు లేని భవనములందు వారు గుమిగూడ నక్కరలేదు. స్త్రీలమానము సురక్షితమగును. ఇట్టిపరిస్థితులలో కార్మికసమస్య లుదయింపవు. ఈ పద్ధతిని దేశము వదలి, ఫ్యాక్టరీపద్ధతుల నేల చేపట్ట వలయునో తెలియకున్నది. ఫ్యాక్టరీపద్ధతు లపజ యము వడసియుండ, వానివెంట దేశము పగులిడ నక్కరలేదు. పరిశ్రమలమంత్రికన్నను నెక్కుడు ప్రామాణికును, అనుభవజ్ఞు నగు డాక్టరు ప్రఫుల్లచంద్రరేగారు, రాటము దేశమును రక్షిం చునని ఎలుగెత్తి చాటుచున్నాడు. ఎవరిహితము సంగీకరింపవలెనో, ప్రజలు గ్రహింపకబోరు.

తుర్కీసమస్య

లండనునందలి డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, ఆంగ్ల దేశము మహా మృదీయసమస్యపట్ల తనవైఖరిని మార్చుకొననిచో హిందూదేశమునందు విప్లవము జనించునని, ఆగా ఖానుగారు పలికినటుల, రూటరుచెలుపుచున్నాడు. క్రొత్త సంధిసూచనలు, భారతవర్ష మునందు మహా మృదీయులలో మితిలేని అసంతృప్తిని జనింపజేసె ననుటకు సందియములేదు. తుదకు ఇండియాకాభి త్యమువారి సూచనలనయినను, సంధిసమావేశము వా రంగీకరింపకుండుట శోచనీయము. కాని, ఎట్టి విరాళ గలిగినను దౌర్జన్యముతోగూడిన విప్లవము నకు మహామృదీయులు గడంగెదరనుట మాత్రము సత్యముగాదు. హిందువులతోబాటు మహమ్మదీ యులును, అహింసనే చేపట్టి, తమ ప్రయోజనము లను ధర్మమార్గమున సాధించెదర నుటకు సంది యము లేదు.

స్థానికవార్తలు

యాకుబ్ హుసేనుసాహెబుగారు: — స్పీట్లవో దుల్ ఖల్లి కద్దకు వీరభార్య ఆహ్వానము చక్కబడుటపై వెల్లెను. అచట ఆమెకు పురీజనము గల్గెను.

దివాన్ బహదూర్ యస్. భవానంద పిల్లై గారు: — పోలీసు డెప్యూటీకమిషనరు దివాన్ బహదూరు యస్. భవానందపిల్లైగారికి, 33 సంవత్సరములనుండియు ప్రభు త్వమునకును దేశమునకును సేవజేయుచుండుటచే, ప్రభుత్వము వారు బంగారు నెచ్చిరి.

ఇండియనుబ్యాంక్: — 1922 ఏప్రిల్ 30 తో ఆంధ్రప్రదేశ్ మోడమునకు ఇండియనుబ్యాంక్ ఆదాయ క్షయ పట్టి యా క్రిందివిధముగ నున్నది:—

క్రయము:—ఇచ్చివేసిన మొత్తము.	ర.	1272570-0-0
రిజర్వుఫండు		525000-0-0
డెపాజిట్లు		6637108-0-7
బిల్లులు		397114-3-0
చిల్లం		247517-0-5
	మొత్తం.	9139309-4-0
ఆదాయము:—పత్రములు		7714012-2-2
బ్యాంక్యిల్లు		118824-1-1
డెడ్స్టాక్		44197-7-5
కనూలుకాగలనీస బిల్లులు		397114-3-0
చిల్లం		87549-8-6
నిలువ కొక్కం		777552-3-0
	మొత్తం.	9139309-4-0

విదేశ వార్తలు

జెనోవా సమావేశము.

పాయింట్లు గారి పెంకిపట్టు

మే 1:—బాల్కాన్ రిడిమిషన్ జెనోవానుండి పోవు నకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. వీరు తిరిగి శనివారము జెనోవాకు జను వెంటరు. రష్యన్లు మిత్రమండలివరతులను అంగీకరింపక పోయినయెడల నింకను చర్య సాగించుట నిర్ణయము లాయడు బాల్కానిలో బాల్కాన్లు దెలిపిరి. మే 31 వ తేదీలోగా సుప్రీము కౌన్సిలును సమావేశపరచుటకు బాల్కాన్లు సమ్మతించిరి.

రష్యానా నెగనులు

పారిసు, మే 2:—రష్యానుడు గల ఆట్రోలియములో వ్యాపార మొనర్చు హక్కును పెల్లుబియ్యు కంట్రైను కంట్రైన్ కిచ్చి రష్యాను నియమ వచ్చు లాభములను ప్రభుత్వమువారు కంట్రైన్ వారును చెరిగియు పంచుకొందు రనియు ఒడంబడిక గావించుకొనిరి “ఇకా ఫర్వేమన్” అను పత్రిక ప్రకటించెను.

పెల్లు కంట్రైన్ వారికి గాని రాయలు దచ్చికంపెనీవారికి గాని యెట్టి హక్కులను ఈ యుద్ధవని జెనోవానుండి రష్యాను ప్రతినిధులు ప్రకటించిరి. ఈ కంట్రైన్లును ఆంగ్లో ఫ్రెంచ్ యుద్ధ ఆయుధ కంట్రైన్లును ఈ హక్కులకొరకు సోవియటు ప్రభుత్వముతో రాయబారములు జరుపుచున్నవని క్రాసింగా పొప్పుకొనిరి. సోవియటు ప్రభుత్వ మంగీకరింపబడినతరువాత లేక పోయిన యెడల నే కంట్రైన్ వారికిని ఈ హక్కు లీయబడవు ట్టాడెట్ట ఆయుధ కంట్రైన్ వారు రాయబారములు జరుపవలెదు రనాస్య యెడంబడికలు-బ్రిటిష్ ప్రయత్నములు

లండను మే 1:—ప్రత్యేకవ్యక్తుల ఆస్తులను గురించి మిత్రమండలివారు కొన్ని మరతుల గావించిరి. ఇందు బెల్జియన్ లకు మార్తము ప్రత్యేక సమహాయము లొనర్పబడెను. ఈ మరతులను బోల్షివికు ప్రతినిధులకు కేపు తెలిపెదరు. ఈ మరతులను వారంగీకరించు మాటయట్లుంచి ఈ మరతులను ఇకమీద చర్యకు మూలముగ నైన నంగీకరించెద రనుట యసంభవముగ దోచుచున్నది. సమావేశము ఈవారముకన్న నధికముగ జరుగ దని యెంచుచున్నారు.

మిత్రమండలివారు తమ ప్రజాభిమతము గావించు లోపల బోల్షివికు ప్రతినిధులు చాలరాష్ట్రములవారితో రహస్య యెడంబడికలను గావించుకొనుట కెత్తించుచుండిరి. బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు ప్రత్యేకముగ సంధి గావించుకొనుటకు రహస్య యత్నములు గావించుచుండిరి. ఈ వదంతులు వెంటనే యసత్యములని ఆయాప్రతినిధులు ప్రకటించియెడల విరోధాప్రభుత్వములందు పరస్పరసమ్మతము నిలువజాలదు.

విరోధాభివినీతి నిర్ణయింపబడును

(జె. ఎల్. గార్బినుగం సిలోను టైముస్ కిట్లు దెలుపుచుండిరి.)

జెనోవా 29:—విరోధాసమస్య చాల ప్రాముఖ్యముగ నీటికి వచ్చింది. కొలదిదినములలోనే రష్యాసమస్యయు అందుతోడనే విరోధాభివినీతి నిర్ణయింపబడును. ఇప్పుడీ సమస్య పరిష్కరింపబడనియెడల ముందుముందు రష్యానుపక్షవ మధిక మగును.

జెనోవా సమావేశమున రష్యానుప్రతినిధులు చాల చాక చక్రమును, నూత్నుబుద్ధియును గన్పరచిరి. పరానువారు మాత్రము గౌరవలోపముగ మరతులకు అంగీకరించుటలేదు. కేవలతో రష్యానుసమస్య పరిష్కరింపబడు ననియు సోమవారమున అందరును గలసి యెడంబడిక గావించుకొనెదరనియు దలచుచున్నారు. మిత్రమండలి పరిష్కారములకు పాయింట్లుగారికి దెలుపుటగాను బాల్కాన్లు పారిసుకు జనుచుండిరి. ప్రస్తుతము బాల్కాన్లు తిరిగి వచ్చువరకు సమావేశమునందు ప్రతిపక్షన యేర్పడెను. సమావేశము భగ్నమైపోయెడల పాయింట్లుగారు ప్రభుత్వము నుండియు భగ్నము కేయవలెనని దలచుచుండుటయే కారణము.

పాయింట్లుగారు ప్రభుత్వమునుండియు వెంకిపట్టును పట్టి వదలవలెనని, గ్రాంట్ బాండ్ లను పుచ్చుకొనిన పరానువారులు నిజ మగు తిరుగుము నీటి మృగశృంగులవెంటి పరుగుగల్గుచుండిరి. రష్యాతో సంధి కుదురకపోయినయెడల సోవియటులు సంగ్రామమునకు గడంగి తరు ఆర్థికచిక్కులను దప్పించుకొన కెత్తించె నరు. వాని కంతకును ప్రాకాను కారణముగను.

సమాధానము-మహాత్మాజీ

ప్రపంచమునం దెప్పుడును ఒడంబడిక లెవ్వియు వాని యధార్థమై: విలువనుబట్టి గావించుకొనబడలేదు. అట్టి యెడంబడికలు లేకపోయినయెడల వచ్చుఫలితమును యెదుర్కొనుటకు మారుగ యెడంబడిక నేర్పరచుదురు. ఈసమావేశమునకు వచ్చినవారిలో ఆట్రోలియ ప్రతినిధులు దప్పమిగిలిన వారందరును తమతమ లాభనష్టములమాత్రమే గమనించుచుండిరి. సమావేశమునందలి ముప్పదిరాష్ట్రముల వారికిని సమస్య పరిష్కార మార్గము గాన్పించలేదు. పరిష్కారము కాకపోయినయెడల వచ్చును త్వరము ను వారు గమనించిరి. సమాధానము కుదుర్చుకొనుట లేక విరోధా నాగరికత కుత్సితము గలుగజేయుట ఈ రెండు మాత్రమే వారియెదుట గలవు. వీరి రెంటిలో దేనినేని యేర్పొనవలెను. ఈ యత్నాతము మతి స్థిరములేని అభూతకల్పముల భయవచనము గాదు. ఈయత్నాత మీ వత్సగమే సంభవింపవచ్చును.

పాయింట్లుగారి బాధ్యత

ఈసమావేశ ప్రారంభము నుండియు భూగర్భమున ప్రజ్వరిల్లు అగ్నిగోళములు మాకు గన్పట్టుచునే యుండెను. బాల్కన్ దిక్కునందు పాయింట్లుగారి యుత్సాహముకంటె దానిప్రతిభను లే ఎక్కువభయమును గొల్పుచుండెను. పాయింట్లుగారు రాయు పశ్చాత్తమున రహస్య నవీకరితప్రదేశమును ఆక్రమించెద మని దెలిపిరి. మూర్ఖులపాకుగాని దీనికి సర్వసిద్ధముగ ప్రయత్నముల గావించియుండిరి. పరానువారి చర్యకు, మిత్రమండలివారితో సంబంధింపబడి, గడంగియెడల వత్సల్యసంధిని భగ్నమొనర్చినవారి గడుదురు. పరానువారుతప్ప మిగిలినదేశముల వారెవరును వారిభావముల నంగీకరింపరు. వీరి యుత్సాహములకు త్వరలోనే ప్రాకృతిక విరోధారాష్ట్రములకు సంగ్రామము పొసగవచ్చును. పాయింట్లుగారు వెలుపలనుండి సమావేశకార్యముల కాటంకములు గల్పించుట భరింప కల్యము గాకున్నది. సమావేశమునందు వీరు 24 గంటలకాల మున్నయెడల ఇట్లు ప్రసంగించి యుండరు. పరానుప్రతినిధులు స్వతంత్రముగ నెట్టి సమాధానమునకు వచ్చుటకు వీలులేకుండ ప్రతిరొక్కానముముందు మంత్రిగర్హము వారికి దెలుపవలె నని ఉత్తరువుల నొసంగిరి. గత వారమునందు ఒక్కడినములో బాల్కాన్లకి 2010 మాటలకు మించిన తంతివార్తలు పంపబడెను.

పరాను ఆంగ్ల ప్రజాభివినీతి

పరాను ఆంగ్ల ప్రజాభివినీతి సమాధానము త్వరలోనే గుదురునని యెంచితిమిగాని ఇంతవరకును ఉపాధ్యాయమునుగురించి మాత్రమే సమాధానము కుదిరెను. సమావేశమును భగ్నపరచెద మా వద్దాయన ఆలోచనయందు పాయింట్లుగారు నిమగ్నులై యుండిరి. సమాధానము కుదురు నని దలచు సమయమునకు వారే దేని అభ్యంతరములను తెలిపుచుందురు.

బాల్కాన్-పాయింట్లుగార్లు

బాల్కాన్లు పాయింట్లుగారికిన్ని విభములతో నచ్చ చెప్పుచుండెనుగాని లాభము గన్పించుటలేదు. పాయింట్లుగారి జరుపతి ప్రకరించుచుండెను. వీరు యూరప్ యొక్క ముప్పును దెచ్చెదరు. బాల్కాన్ల సద్భావముల ననుమానించుటకు వీలులేదు. వీరుపారిసుకు జనియేమి గావించుకొని వచ్చెదరో?

ఎంటెంటి రద్దుగావలెను

బ్రిటిష్ యెన్నికదారులు ఎంటెంటి రద్దుపరమవలె నని పట్టుపట్టి యూరప్ నందు నిజమగు కాంతియు వ్యాపారాభివృద్ధియు నుండజాలదని దలచెదను. కాంతిసమయమున 800000 వైశ్యముతోనున్న ప్రాంతులను ఎట్టి సమాధానమును గుదురుట లేదు.

లాయడుబాల్కాన్ల దృఢనిశ్చయము

లాయడుబాల్కాన్ల రహస్యమైనయెడల వారి మానము వరకైనను జెనోవానుండుదురు. కాదున్నసభయందు వారి విధానమున కసమ్మతిని గన్పరుపబడిన యెడల ఇ గ్లండుకు వచ్చి లాయడుబాల్కాన్ల తనచర్యను సమర్థించితిని తిరిగి వెళ్లెదరు. లాయడుబాల్కాన్ల కంతమాత్రమును నిరుత్సాహము జనింపలేదు ఇంగ్లండున నధికసంఖ్యాకులు తనపక్షమునం జుండురను నమ్మకము వారికి గలదు.

మిత్రమండలివారి పరపతి అధికము గావలెనని పాయింట్లుగారిపట్టుప్రాయమున కధిక వైశ్యముండుటచే మిత్రమండలియనగా పరానువారి పరపతియే యగును.

అయిర్లండు కలహములు

బ్యాంకులు దోచుకొనబడుట

లండను, మే 2:—మిచిల్స్ బ్యాంకును వలెనే లిమరిట్, వాటరుఫర్డు, క్లెఫ్టోన్ బ్యాంకులు వెళ్ళునప్పుడు ఎన్ని స్టీగోలయందుగూడ బర్లండుబ్యాంకు ప్రాంతీయండి బలవంతముగా ధనము తీసికొనబడెను. ఇంతవరకు 40000 సవరణల నిట్లు వసూలుజేసిరి. వీనికి రషీదు లీయబడెను. ప్రజాస్వామ్య పటాలములకు గావలెనగాన నీధనమును దీసికొనుచుంటి మని వీరు దెలిపిరి. అన్ని బ్యాంకులలోను ఒకేమాదిరి విధాన మకు లంబింపబడెను. వీరు బ్యాంకు సమీపమునకు మోటారుబండలో వెళ్లి త్వరగా భవనములోనికి జని ధన మియవలెనని అర్జులను జూపి సీదులిచ్చి ధనమును దీసికొని వెళ్లిరి. ప్రజలు దృష్టి నాగిరించకుండ వీరు త్వరత్వరగా వెడలిపోయిరి.

బారక్లుల నెదుర్చుట

తాత్కాలిక ప్రభుత్వవైఖ్యములు దల్లిననందలి కిల్లరు శ్రీటుక్లబ్బు నెదిర్చి వశపరచుకొనెను. రెనోమారు బారక్లులదప్ప గాల్గేనందుగల ప్రజాస్వామ్యస్థానము లన్నియు తాత్కాలిక ప్రభుత్వవైఖ్యలచే వశపరచుకొనబడెను. రెనోమారునందు దప్ప మిగిలిన ప్రదేశములందు ఎక్కువ అభ్యంతరములు గల్పింపబడలేదు.

ప్రజాస్వామ్యపటాలములు కిల్లినగరము నెదిర్చి తాత్కాలిక ప్రభుత్వస్థానముల నన్నిటిని వశపరచుకొనెను. గ్రీన్స్ బ్రిడ్జియందు కొంతమంది ప్రజాస్వామ్యవాదులు తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారికి లోబడిరి.

బెల్గాస్టునుండివచ్చు గుమ్మరైలుబండి దండవత్తు నాకు బడి దోచుకొనబడెను.

ప్రజాస్వామ్యవైఖ్యలు దల్లిననందలి కిల్లరిట్టిటుక్లబ్బును వశపరచుకొనిరి. ఇది విరిపు యూనియన్లకు కేంద్రస్థానము.

నాయకుల ప్రకటన

లండను మే 3:—అయిర్లండుపరిస్థితులు విషమముగ నుండుటవలనను అంతఃకలహములు సంభవించునను, కారణము వలనను తాత్కాలిక ప్రజాస్వామ్యపటాలముల నాయత్ లొక సంయుక్త ప్రకటనను గావించిరి. వైనికులందరును కఠియవలెనని యందుగలరు.

ప్రజలందరికీ సంఖ్యాకులు ఒడంబడిక నుకూలముగ నుండిరి గాన వాయభిప్రాయములను ఎన్నికలందు గమనింపవలెను గాన నిరుపక్షపటాలములను కలియవలెనని ప్రకటనయందు దెలుపబడెను.

ఈప్రకటన, ప్రజాస్వామ్యవాదులను కేరదీయుట కొక కుట్ర యని ప్రజాస్వామ్యపటాలవాదులు దగు ఒకన్నరుగారు దెలిపిరి. విరిపుయెన్నికలు బహుళ జూను 15 వతేదీ ప్రారంభమున జరుగును.

జపాను మంత్రిగర్హమురాజీనామా నొసగెను.

సోవెటిస్టుల హారతాళము

మే 2:—ప్రపంచకాంతిని గోరుచు మేహాస్వప్రారంభ దినమును పవిత్రదినముగ నెంచి సోవెటిస్టులు పవిత్రేయవలె నని కాత్మికసమావేశమునా రిడిరలో తీర్మానము గావించిరి. ఈ దినము మొత్తముమీద అన్నిచోట్లను కాంతముగ గడచెను. లండను బర్లిన్ వియన్నాలయందూరేగింపులు కాంతముగ గడచెను. ఇటలీయయ నేషనలిస్టులకును కమ్యూనిస్టులకును పోరాటము గలిగెను. అందులకు 26 హతులైరి. జెనోవాలో రష్యాను ప్రతినిధులు హారతాళమును జరిపిరి

ప్రత్యేక ఆస్తులు

బెల్జియన్ ప్రాతికూల్యము
పారిసు, మే 2:—రష్యానుండు విదేశీయుల ఆస్తులను వారికిచ్చివేయవలెనని బెల్జియన్ ప్రతినిధులు పట్టుపట్టిరి. రష్యా వ్యవహారముల విచారించు నుపసంఘమునందు వీరిమాట నెగ్గలేదు. అందుచే బెల్జియన్ ప్రతినిధులసంఘమునుండి వెడలిపోయిరి. కరాసు ప్రతినిధులనుండ నిట్లే గావించిరి. ఇందువై చాలనాడ్రెక్ము ప్రబలెను మిత్రమండలి ప్రజాభివినీతి సమస్య ప్రతినిధులకు పంపుటకు పూర్వము పరాను మంత్రిగర్హమువారు పరిశీలింప తీర్మానించుకొనిరి. ఈ మంత్రిగర్హమువారు బెల్జియన్ వారికోర్కెలను బలపరుపవచ్చును. మిత్రమండలి ప్రజాభివినీతియందు, ఆస్తులకు బదులు కొంతభనమును ముజరా ఈయవచ్చునని మిత్రమండలివారు కోరిరి. బెల్జియన్లు అట్లే గావలెననుచున్నారు.

భారతవ్యవహారములు

మే 2:—కామన్న సభయందు కలసిన వ్యక్తుల గారికి క్రతుర్త్రావిమ్మును వింటర్ను ప్రభు విట్ల వ్రాసెను:— కలకత్తా జియింగునందు తిరుగబాటు కాకణములను గురించి ఇంక దెలియలేదు. జియింగునందు రాజకీయయిదీలులేదు.

క్రొత్త నిబంధనలు తయారు చేయుబడిన వెంటనే బర్మా యందు నూతన సంస్కరణములు ప్రారంభింపబడును. బహుశః ఇవి ఈవత్సరమే ప్రారంభింపబడ వచ్చును. ఇందుకు ప్రత్యేకముగా బిల్లు ఆవసరము లేక పోయినను రెండు పార్లమెంటు సభల వారు తీర్మానముల గావింపవలెను.

భారత దేశము-తిరుగుబాటు

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక పాఠకు ఒలేఖకుడు ఆగా ఖానుగారిని దర్శించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు దెలిపిరి:—బ్రిటిషువారు టర్కీ యెవల తమ విధానము మార్చుకొనయెడల భారతమున తిరుగబాటు దప్పదు. భారతదేశమున వైరికవ్యయమును సన్నులను తగ్గించి టర్కీయెవల కీడింగు మాంటాగూనూదనల నశింపింపవలెను. ఆద్రీయానోపీలును తుర్కముల కీయునిది సంధి పాసదు.

సమీప ప్రాచ్యము

అల్బనీయాకులరక్షణ

మే 2:—మైసరు ఆసియాటిక్ డిఫెన్సు లీగ ప్రతినిధులు మువ్వగు ఆంగ్ల పరాసు సంక్రతులను దర్శించి ఆసియా మైసరునందలియల్బనీయాకుల తురుష్కలకు వదలివేయబడిన యెడల వారసాములు పాలగుదురని దెలిపిరి. తిరువాలి వీరు గ్రీకుపక్ష వాయకులను దర్శించిరి.

గ్రీకుపక్షాలములు - ఆసియామైసరు

లండను మే 2:—కామన్నసభయందు సర్. చార్లెసు బ్రౌన్మెండుగారు, స్వీర్లాను ఆయోనియాను వదలుటకు గ్రీకు వైస్రములు నిరాకరించుటను గురించియు మిత్రమండలి సలహా లకు వ్యతిరేకముగ స్వీర్లాను యందేయుండుటకు యత్నించుటను గురించియు ప్రశ్నింపగా పార్లమెంటు గారిట్లు నుడిపిరి:—గ్రీకు ప్రభుత్వమువారి యుద్ధముమలేదని దెలిపిరి. కొంచెముసంగతి విశ్వాసేసి వదంతులు పుట్టింపబడెను. ఆసియామైసరు ఆయోని యాలని గ్రీకులకు తగినరక్షణసదుపాయము లొనర్చునంద తురుష్కలకు ఒప్పుబడకుండ జేయుటయే వీరియభిప్రాయ మై యుండును. మిత్రమండలి వ్యతిరేక లిరుపక్షములవారిచేతను అంగీకరింపబడిన తమపాత్ర కట్టి రక్షణసదుపాయములకు తప్పక గావింపబడును. ఈయుద్ధమును బ్రిటిషువారు నిరసించిరని తెలుపుచు గ్రీకు అధికారులకు హెచ్చరిక నీయవలెనని ఏథెన్ను నందలి బ్రిటిషు మంత్రికి వెలుపబడెను. ఆప్రదేశములందలి గ్రీకు వాయకులు గూడ తీవ్రముగ హెచ్చరింపబడిరి. తురుష్కలు మిత్రమంలిష రతులనంగీకరించినారువార గూడ నిట్టి యుద్ధము మున్నయెడల బ్రిటిషు హారందులకు తగు విరుగుడు నాలొచ్చిందెడల. ఆసియామైసరునందలి పక్షములవారును యుద్ధమునకు సిద్ధముగనుండిరి. స్వీర్లాయందు గ్రీకుపారులు అయిదవ సన్నద్ధులై యన్న విషయము రూఢిపరపబడలేదు. వివిధ ఇది సామాన్యమైన భావయమే. కలకత్తా పటాలము లన్నియు నిట్లు గూర్చబడినవే. ఈరాకునందిప్పు డెట్టి అల్లరులును లేవు. అల్లరికి ప్రారంభించిన ఇజిప్టు సారు అను నాయకుడు దెలిపిన సమాధానము కలన చచ్చి లుగారు సంతృప్తి లైరి. అందుకలన వారికిచ్చు కప్పును నిలిపి వేయవలసరము లేదని నిశ్చయించిరి.

ఆంగ్ల భారతదేశములకు సరాసరి వాయువార్తల రహదారి నిర్మించుటను గురించి ఇంకను ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారనియు ఇందులకు ఆంగ్లలి సెల దళభాగముల సంవిరసయు యింటర్నను ప్రభువు దెలిపిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు కన్య నిర్మించుటకు నూతనల గావింపుటకు నొకసుపును ఈ నియమించదయు తగిన మనుష్యులను సంకల్పించుటకు ప్రభువు దెలిపెను.

వైవాసంగి సము

మే 1:—వైవాసంగి కర్ష మధికముగ నాన్నను వెకిం గువులను తీయు. నెదిర్చి. రాత్రియంతయు టిప్పిలులు క్రి ప్రముజేరు. చా యింకాదగ్గ వీరుబలముగ శత్రువులకు విరాడి వారు కచ్చియముగ తిరిగివచ్చిరి. పిన్న నెదిర్చి. టిప్పి టిగను సున్నాను. యనులు వెనుకకు వెళ్తు.

పట్టపగలే దోపిడి

అలహాబాదు, మే 2:—అలహాబాదు బ్యాంకు కోర్కాధి కారి ఇంపీయల్ బ్యాంకుకు వెల్లి 30 వేల రూప్యముల నోట్లను తీసికొని తిరిగి వచ్చుచుండగా క్విక్ థారక్ పిల్లు కొడుకు కలియుచుంట కంగలు ఆద్రవ్యమును బలవంతముతో వశపరచుకొని మోటారు బండిలో మాయమైరి.

వివరములు

పట్టపగలు మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలకు ఈసాహసపు దోపిడి జరిగెను. అలహాబాదు బ్యాంకు హెడ్ ఆఫీసువారు రెండు రు 10000 ల నోట్లను, ఆయిరు రు 1000 ల నోట్లను, పది రు 500 ల నోట్లను (మొత్తము రు 20000 ల నోట్లు) అలహాబాదు నగరముచే ఇంకోకవైపు ఉన్న ఇంపీరియల్ బ్యాంకు వ్రాంచి ఆఫీసుకుపంపి 300 నూరు రూపాయల నోట్లను తెచ్చుని తమగుమాస్తాను బంట్లోతుతో గూడ పంపిరి. వారానోట్లను దీసికొని ఒక జట్కాలో నెక్కి తిరిగి వచ్చుచుండిరి. కాన్పూరుకోడులో ఒక నలుపురంగు మోటారుబండి వారి ప్రక్కననే పోవుచుండుటను వారు జూచిరి, అకోట్లలో వీరిబండి ఇంక కొంతదూరముపోగా ఆమోటారు రచ్చట అగి యుండెను. దగ్గరలోనే ప్రభుత్వమువారి ముద్రణాయంత్రాలు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారి బంగారా ఉండెను. వీరిబండి మోటారుబండిని దాటిపోవుచుండగా మోటారుబండిగా ద్రోవకు ప్రక్కన కూర్చుండి యుండినవాడు ఒక పెద్ద వెదురుగడను చేత బట్టుకొని బండికి అడ్డమువచ్చెను. అతడు తెల్లదుస్తులను ఒక పసుపు రంగు తలపాగాను ధరించి యుండెను. జట్కాతోలవానిని బండిలో కూర్చుండియుండిన గుమాస్తాను, జవానును ఒకవలసిన దని అత డాజ్ఞాపించెను. కత్తె ణమే నిశ్చలముగ దిగిని యెడల గడతో చావద న్నె దిగని అతడు తె దిగి చె ను జట్కావాడు, గమాస్తా దిగిగారి బంట్లోతు తనవోటులో నుడి అటు ఇటు మెదలకయుండెను. మోటారుబండివా డా బంట్లోతును తనకడతో రెండుచిన్న దెబ్బలను గొట్టి, ౯ నోట్ల సంపది తీసికొని, మోటారుబండిలోకి ఎక్కినను అది అంతట అతివేగముగ వెల్లిపోయెను. ఈముగ్గురు దిగ్గురుకెంది మోటారు దృక్పథము నుండి వెల్లిపొయ్యేవరకు మానమును దాల్చియుండిరి. వారంతట బ్యాంకుకు వెల్లి ఏజెంటుకు చెప్పగా నతడు

పోలీసులకు నర్తమానమును బంపెను. తత్ప ణమే అనేక మోటారు కారులన్ని దిశలకువెళ్లెను. కాన్పూరు, లక్నో, కాశీనగరపు, పోలీసులకు తంతివార్తలు తెలిపానువార్తలుపంపబడెను. అల్లహాబాదుకు 30 మైళ్లదూరము లోనుల్లావాపూరు చుండలమునందు ముగ్గురు పురషులు ఒక క్రీ ఆరెస్టు చేయబడిరి, వారివద్ద రు 600) ల నోట్లు చిక్కెను. కబిరీవాల్యురు కూడ వారి స్వాధీనములోనుండెను. పోలీసువార్త వచ్చి అధికారులగా మోటారు ఇంజనీర్ల గిల్బర్టు అండుసన్ను కంపెనియందలి గిల్బర్టు తన మోటారుబండిలో వెడకుచు వెళ్లి వీరిను ఆరెస్టు చేయించెను. వీ రెక్కి పోవుచున్న మోటారుబండిలో నలుగురు కూర్చుంటు వీరొట్టుండెను. కలకత్తా మార్కు ఉండెను. ఆరెస్టుచేయబడినవారు ఈమోటారులో ప్రయాణము చేయుచుండిరి. ఇంక ననేకులు మోటారు లో నుండినట్లును, వారచ్చట ప్రుట మార్గపుభ్యమున కొంతసామ్ము తోగూడ దిగివెల్లి నట్లు పోలీసులకు దెలిపెను. ఆరెస్టుచేయబడిన వారికి మోటారుబండిని నడపుటను గురించి సంపూర్ణ జ్ఞానమున్నట్లున్నది. వారిలో వొకపురుషుడు వంగీయకుడు.

స్వీట్జర్లందువ్యాసుపోర్టులు:— బ్రిటిషు ప్యాసుపోర్టులపై స్వీస్సు అధికారము ఏప్రిలు 15 వతేదీనుండి తీసివేయబడినది.

స్వీట్జర్లందుకు వర్తకము జేయవలెనయో, పొట్టుబోసికో నవలెనయో పోవువారలు ముందు స్వీస్సు అధికారులకడనుండి ప్రవేశపుట తరువును పొందవలయును. (ప్రచురణసంఘము.)

గుంటూరుహారత్రాశము:—1922 ఏప్రిలు 15 వ తేదీ 'స్వరాజ్య' పత్రికలో గుంటూరునందు 13 వ తేదీని రోమి యును పని జరుగకుండ హారత్రాశము గావింపబడెనని ప్రచురింపబడెను. అయితే ఆసంగతి నిజముగాదని చూ, అన్ని వ్యాపారములును యథాప్రకారము జరుగుచుండె ననియు, చుకాణదాకులు కొట్టుతెరిచి అమ్ముచుండినయు, ఇద్దర కద్దరు వస్త్రముల నమ్మువారుగూడ కొట్టు తెరచిరనియు ప్రచురణసంఘాధికారికి దెలియచున్నది. (ప్రచురణసంఘము.)

ఉత్తరబర్మాకుండ వెల్లి హిమాలయాపర్వతము లాకారము ను పరిశీలించుటకు గ్లాస్కో విశ్వవిద్యాలయపు గ్రీగరీ అను ప్రా ఘనగురు రంగూక్ నగరమునకు వచ్చిరి.

నేటి నుండి ప్రతిదినమును రాత్రి ప్రదర్శనము 9 గంటల 30 నిమిషములకు ప్రారంభము. బుధ, శని, ఆదివారములందు మాత్రము రెండు ప్రదర్శనములు మొదటిది - సాయంత్రము 5.30 నిమిషములకు, రెండవది - రాత్రి 9-30 నిమిషములకు. కార్తీకమమునందు పూర్తి మార్పు "తారాబాయి" సర్క్యుసు 50 మంది ప్రదర్శన కారులు 50. ప్రతివారు నక్షత్రమువంటి వారు. ప్రదర్శనస్థలము ఎస్సెన్సేను. ప్రవేశకట్టుములు మామూలు ప్రకారమే. బాక్సుప్లాను హంటుకోడ్డు వెస్టు కంపెనీలోను, బ్రాడ్వే రిత్నా కంపెనీలో నుండును. A. K. Paul, Manager. A. M. G. Naidu, Agent. Tara Bai, Sole Proprietrix.

25 సంవత్సరముల కాలముగ నుపయోగములో నుండి, జయప్రదముగ పనిచేసి ప్రసిద్ధిగాంచిన వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు గారి కలరా ఔషధములు మందు సీసాలకు చుట్టియున్న కాగితములోని నియమముల ననుసరించి క్రమముగ నుపయోగించినచో దీక్ష్యులకు ఫలము నిచ్చు ఇవి కలరాను పోగొట్టుటకే గాక, రాకుండు చేయుటకు గూడ నుపయోగించవచ్చును. ఇండియాలో నన్ని ప్రదేశములందును విశేషముగ నుపయోగింపబడి యోగ్యతాశత్రుములం బడసినది. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. ధర ఒక సెల్టె హూ 1-4-0 లు. [క్యాటలాగు ఉచితము. తెలిగ్రాఫ్ అవసరం: "పండిట్" మద్రాసు. (1045) ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41, ఆచారప్పగోవిధి, మద్రాసు.

భోర్లు సెంటుజారి గెజెటు

మే 2 నుండి శనివారము

పబ్లికులకు

ఆర్. డబ్లియం. డేవిసుగారు సెంటుజారి కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

యస్. డబ్లియం. స్టీవెన్సుగారు ఏజెన్సీలో ఒరియా డివిజనుకు మునిపడిరి.

జ్యూడిషియలుకు

ఎచ్. దాసగుడు గోదావరిజిల్లా పోలీసు మాజీంజెం డెంటుగా నియమింపబడిరి. దాసగుడు వన్యప్రాంత ఓ. యి. వింటెలుగారు సెలవునుండి రాగానే గోదావరిజిల్లా పోలీసు మాజీంజెం డెంటుగ నందురు.

కాకా కౌలు

లయ్యసెలు (బొంబే) క్లాక్ గారు కాకినాడ పోస్టు ఆఫీసుకు మార్చబడిరి.

రెవరెండు దాసోహం సామ్యూలు మెడ్రస్ గారికి గోదావరి జిల్లా పెద్దాపురం తాలూకాలో వివాహముల జేయించు అధికారి నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూకు

క్రీమాక డివిజను పోల్డర్ మహాశయోగారు విశాఖపట్నం జిల్లా రెవిన్యూ ద్యూటీమీద డెప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

కోరంకి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు విశాఖపట్నం కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

కందాడ శివకోపరామానుజాచారిగారు కర్నూలు కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధికు

పి. సదాశివశర్మగారు మద్రాసు యిండస్ట్రీల డెప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

పబ్లికుమర్కు

కందాళంతులై రాఘవాచార్యులు కరసింహాచార్యులుగారు సర్కిలుకు అసిస్టెంట్ యింజనీరుగ నియమింపబడిరి.

విశ్వాకు

జిల్లియం ఎర్లాం స్క్రిప్టుగారు, వ్రెసిడెన్సీ కాలేజీ కమిస్సీ (ప్రాఫెసరు, డ్యూనుగారు సెలవువుచ్చు కొన్నందువలన వ్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రెసిపాలుగ నియమింపబడిరి.

మిస్. ఎ. కెన్సోక్ కర్నూలు జిల్లా యెడ్లకేవలం కాన్స్టేబుల్ గుర్రులుగ నియమింపబడిరి.

సానిటరీ సుపరింటెండెంట్ కు

భానుసాహెబు మహమ్మదు అజీజుల్లా సాహెబులూ మాగుగారు ప్రభుత్వమునారికి కమిషిలు యెగ్గామినరుగ నియమింపబడిరి.

గర్. యం. సి. టి. ముత్తయ్య కెట్టియారుగారు, పి. యి. రెస్సానర్డుగారు రెండుసంవత్సరములు మద్రాసు ల్యాండ్ రిజిస్ట్రారు అఫీసులో అధికము విజిటరుగ నియమింపబడిరి.

జి. తిర్యెండేగారు కర్నూలు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఆర్. కృష్ణసింగుగారు రాయచోటి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగను, భానుసాహెబు మిర్జాపూరుకు పేగు సాహెబు ఒకాదుగారు ఆదోనితాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి.

కార్లెరు కి కాకుగారు, చింతాడ చిన్ని గారు పార్వతీపురం తాలూకా బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

పోటికో కొండారెడ్డి, కోచెర్ల చిన్నమాస్తకప్ప, రుమాళ్ల కొట్లాపాపి, కోచెర్ల మాతప్ప, కోచెర్ల పెద్దదాసమ్మప్ప, గుంటు అయ్యప్ప, అట్లం పెద్దసిద్ధప్పగారు అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరు యూనియను బోర్డుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. చయపతి కృష్ణప్ప, జువ గోపక సాహెబు బహదూరుగారు డెలవర్ల యూనియను సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జె. శివరెడ్డిగారు యెమ్మిగూరు యూనియను బోర్డుకు, పి. బి.లనాయకుగారు కోసిగి యూనియనుబోర్డుకు, రాచారెడ్డిగారు కాకాకం యూనియనుబోర్డుకు, పాల్ల వాంపన్న గారు నందివరం యూనియను బోర్డుకు, జై గొడ్డె గారు గడికల్ యూనియను బోర్డుకు, నెట్ల కల్లప్పగారు హోలాల గొండి యూనియను బోర్డుకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కర్నూలు భాను మసేద సాహెబు బహదూరు, కె. చిన్న కరిబనవ గాడు, ఎచ్. తిమ్మారెడ్డి, ఆర్. మాకే గాడు, ఆర్. మల్లప గాడు, కాచారెడ్డి, రాయళ్ల లక్ష్మప్ప, హనుమప్పసాయకు గారలు బెల్లారి జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

చిట్టా సుందర రామయ్య, వడ్లపన్నాటి నరసింహం, కృత్తివెంటి నాగేశ్వర దాసు, పెడింటి హనుమంత రావు, వేమూరి నారాయణ రావు, ఈ రెండు లక్ష్మీ నరసింహ రావు, కంటమనేని వెంకట రంగయ్య, శ్రుభుల వెంకయ్య, చట్టి వెంకటసుబ్బారావు, సర్వా ఆదిశారాయణమూర్తి, రాయపాటి వెంకటనాథుదేవరావు, వేమలపల్లి వెంకట గోపాలరావు, కాట్రగడ్డబాపయ్య, బాడె క్రీరాములు గార్లు, బందరుతాలూకా బోర్డుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సెల్లానాగప్పగారు హైదరాబాద్ యూనియను బోర్డుకు, కుడతని రామకృష్ణగారు కుడతని యూనియను బోర్డుకు, తిమ్మలక్ష్మీగారు కుమగోడు యూనియను బోర్డుకు, యస్. కే భీమనేనరావుగారు సిరుగప్ప యూనియను బోర్డుకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కే. నరసింహరావుగారు నంద్యాల తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

గోలి కొండయ్య, చర్లనుబ్బారాయుడు, జోతుల రామస్వామి, అలమంద చలయ్యగారు పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బులుసు సూరయ్య, మచ్చగురయ్య, శాడకుడిటి సీతారామయ్య, పేతులల్ ఆలిసాహెబు, భస్యంరాజు రంగశాయి, దేవులపల్లి లక్ష్మీపతిశాస్త్రి, రావు సూర్యరావు, అకసరాల వెంకటరావు, కోకా వెంకటసుబ్బారావు, పాన్నాడమాకంజేయరాజుగారు పిత్తాపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. సాన సత్తిరాజు, గంగుమ్మల లక్ష్మయ్య, వెనుమాచ వెంకటరతిరాజు నంబూరి జగ్గరాజు, పల్వోళ్ల పర్వతాధం అల్లూరి వెంకటశాస్త్రి సారాయణరాజు, ఆకల్ల విస్వయ్య, ఎర్రబండిపాపన్నగారు రాజమండ్రితాలూకా బోర్డుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సి. కే. లక్ష్మీనారాయణరావు, పి. తిమ్మరాయప్పయ్య, నారాయణ రెడ్డి, పి. ఓబళాచార్య, పి. బసవ గాడుగారు బెల్లారిజిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మిసిలేనియను ప్రకటనలు.

కాలపతి శ్రీనివాస అయ్యులు వెంకటరావుజీగారు చికాకోలు అడివనలు కోర్టునుండి, కావలి అడివనలు కోర్టుకు మార్చబడిరి.

కోరడిబాల్ లక్ష్మణవెంకట రావుగారు కావలి అడివనలు కోర్టునుండి ప్రిన్సిపలుకోర్టుకు మార్చబడిరి.

తాగూరు శ్యామారావుగారు అనంతపురంనుండి, చిత్తూరుకు మునగలుగ మార్చబడిరి.

కోయంబుత్తూరు రాఘవేంద్ర కృష్ణరావుగారు బాపట్ల అడివనలు కోర్టునుండి పెనుకొండకు మార్చబడిరి.

చక్రం అయ్యంగార్ రాజగోపాల అయ్యంగారు నరసాపురం అడివనలు కోర్టునుండి తణుకు అడివనలుకోర్టుకు మార్చబడిరి.

అరవల్లి శేషగిరిరావుగారు విజయనగరం అడివనలు కోర్టునుండి ఒంగోలుకు మార్చబడిరి.

వేపా పూర్ణయ్యపంతులుగారు కాకినాడ అడివనలు కోర్టునుండి రామచంద్రపురమునకు మార్చబడిరి.

పలారి రామారావుపంతులుగారు తణుకు ప్రిన్సిపలు కోర్టు మునగలుగ నియమింపబడిరి.

మాడభూషి రంగశాధాచార్యులుగారు తణుకునుండి కొవ్వూరుకు మార్చబడిరి.

గజేక మహాపాత్రో గారు మాక్కాపురమునకు మార్చబడిరి.

ఆర్. మిచ్చెలుగారు సెలవునుండి రాగానే అప్పరు గోదావరిడివిజను జిల్లా ఫార్మల్ అఫీసుకు నియమింపబడిరి. ఆయన అోయరు గోదావరిడివిజనుచార్జి గూడ నిర్వహించును.

యువరాజు పర్యటనము

టాకియో మే 1:—యువరాజు టాకియో శేరను పీరిడినమున నిచ్చుల నుప్రసిద్ధదేవాలయముల దర్శించిరి. సాయం తనము లార్డు మేయరుగారితో విందాగించెను. తరువాత పృథ్వీవర్యనమును గాంచెను.

శ్రీమూర్తి మోతే హాలు. బెజవాడ

5-5-1922 శుక్రవారము, 6-5-1922 శనివారము

చింతామణి

పరి టా నా ల క ము

కేసరి సమాజము - రాజమండ్రి.

(66) K. సూర్యప్రకాశరావు, కార్యదర్శి.

విలువగల

ముద్రాక్షర పనిముట్ల విక్రయము.

విశాఖపట్నం శ్రీ డాబా తోటలో యున్న అబ్జెక్ట్ వేటర్ ప్రస్తుత తాలూకు యా వత్తు సామానులు అనగా:—

- (1) ఫర్ నివాల్ కంపెనీవల్ల చేయబడిన రాయల్ సైజు ప్రింటింగు మిషను.
- (2) డబుల్ పూలిష్ కేపు సైజు చేతి ప్రస్తుతముల కోత మిషను వగైరా మిషనులతో కూడుకొన్నటువంటిన్ని కేసులలో పూర్తిగా యున్న తెలుగు, నాగరము, యింగ్లీషు అక్షరములున్న పెదరు వైట్ అచ్చు పేపరు రీములున్న అచ్చు వేసిన గ్రంథములుతోనున్న కూడుకొని యున్నది.

వలయువారు యీ దిగువ చిరునామాగల వారికి మేయి నెల 20 తేదీలోగా వారు, వారు యివ్వబోయే ధరలకు పెండ్ల స్టేట్ కనరులలో అంపవలెను. ఈ ప్రస్తుతు గురించి సంపూర్ణ భోగట్టా కోరినవారు యీ దిగువ చిరునామావారికి వ్రాస్తే జాబితా లంపుదురు. పై అచ్చుపనిముట్లు వగైరాలు చూడగోరినవారు మేయి నెల 15 తేదీ లగాయతు 18 తేదీవరకు పుడయం పదిగంటలు లగాయతు 5 గంటలువరకుగల వేళలయందు విశాఖపట్నంలో యున్న శ్రీ డాబా తోటకు వచ్చి కోరినయెడల చూపెట్టబడును.

(67)

అడివనలు వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు మేనేజరు,

షేరుమహమ్మదుపురం యెట్టెలు,

కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్.

శ్రీకాళం పోస్టు.

* * *

Tenders are invited for the purchase of a complete out fit of a printing press called the observatory press located at Daba gardens Vizagapatam consisting chiefly of :—

- 1 Printing Machine Royal size by Furnival & Co.
- 2 Hand press double foolseape size.
- 3 Cutting Machine Kransi etc. etc.

Machines in good working order with Telugu, English and Sanscrit types complete in cases with a large stock of white feather weight printing paper and a lot of published books.

Tenders should reach the undersigned in sealed covers before the 20th of May 1922. Full particulars and lists of articles will be supplied on application to the Estate Manager. The equipment can be inspected at Daba gardens between 10 a. m. and 5 p. m. on any day between the 15th and 18th of May 1922.

A. V. SUBBAROW,

Manager Sharemahammadpuram Estate

Under Court of Wards.

Pest CHICACOLE.

నోటీసు

(69)

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములకు 1332 ఫసలీకి

ఈ క్రింద వివరించిన మేలుకలు వస్తువులు, సరఫరా చేయుటకు (నెయ్యమినహా) మాదిరిలు సహా పీలుచేయబడిన కవర్లలో టెండర్లు అడుగున సంతకము చేసినవారికి

1922 సం॥ మే నెల 10-వ తేదీ లోపున చేరువట్లు పంపుకొనవలయును.

వస్తువుల పేర్లు	అంతాజుగా ఒక సంవత్సరమునకు కావలసిన మొత్తము
1 నెల్లూరుబియ్యం (చాతడి)	130403 శేర్లు కొలత (80 తులముల యెత్తు)
2 తెనాలిబియ్యం (చాతడి)	51520 డిటా
3 మంచి (కలపటాలేని) ఆవు లేక యెనుము నెయ్యి	70348 శేర్లు (మడరాసు ముసుగులు) 1759
4 మంచి (కలపటాలేని) నూగులునూనె	60888 తూనికశేర్లు లేక ముసుగులు 1522
5 కుంకుమపువ్వు (సూర్యమార్కు)	92 శేర్లు (శేరు 1 కి 24 తులములు)

టెండరుయొక్క షరతులు

ప్రతి టెండరు 100 రూపాయలు ధరావత్తుతో పంపబడవలెను. టెండరు అంగీకరింపబడినదను ఆర్డరు దేవస్థానం కచ్చేరీనుండి టెండరుచేసినవారికి చేరిన 10 దినముల లోగా మొదట చెల్లించియుండు డిపాజిట్టు మొత్తం 100 రూపాయలు గాక సంవత్సరమునకు సరఫరా చేయుటకు వాంఛకొనిన పుజ్జాయిపు పరిమానం సామానులయొక్క కిమ్యత్తుపై 100-కి 5-0-0 రూపాయలు వంతున యేర్పడు మొత్తం మొదట డిపాజిట్టుతో సహా సరిపోయ్యేట్లు మొత్తమునున్న నెల్లూరు బియ్యం తెనాలి బియ్యం నెయ్యి యీ సరుకులకుమూత్రం సరుకు 1 కి టెండరులో యిచ్చిన రూ 100 గాక రూ 400 న్ను నెరవేరి 500 ప్రారంభ డిపాజిట్టుగా చెల్లించి తర్వాత ప్రతినెలకు సప్లయి చేయబోవు సరకుల క్రయమునకు బిల్లు చేసికొనే పైకములో రూ 100-కి 5 రూపాయల ప్రారంభ డిపాజిట్టుసహా రూ 2000 అయ్యేవరకు ప్రతినెల దేవస్థానమునకు డిపాజిట్టుచు, ధరావత్తుగా చెల్లించి స్టాంపు కాగితములో షరతుప్రకారం సప్లయిచేయుటకు అంగీకరించబడిన ధరలు సహా ఖరారు నామా వ్రాసి యివ్వవలయును. పై చెప్పిన షరతుల వివరం దేవస్థానం కచ్చేరీలో అడిగి తెలుసుకోవచ్చును. ధరావత్తు సొమ్మును వడ్డీ యివ్వబడజాలదు. కంట్రాక్టు కాలము పూర్తి అయిన తర్వాత కంట్రాక్టుకున్న ఏ విధమైన బాకీ దేవస్థానమునకు లేనంతట ధరావత్తు వాపసు యివ్వబడును. అంగీకరింపబడిన టెండర్లయొక్క ధరావత్తు టెండర్లు ఫసలాయితీ అయిన వెంటనే వాపసు యివ్వబడును. నెయ్యి మినహా తక్కిన సామానులయొక్క అంగీకరింపబడిన మాదిరిలు దేవస్థానం కచ్చేరీలో వుంచబడి దేవస్థానము యొక్కయు కంట్రాక్టరు యొక్కయు శీర్షు చేయబడి దేవస్థానం కచ్చేరీలో నిలువచేయబడును.

2. దేవస్థానమునకు 1332 ఫసలీకి కావలసిన అడుగున వివరించిన మేలుకలకు సామానులను సరఫరా చేయు హక్కును 1922 సం॥ మే నెల 10 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలు మొదలున్న ఆ వెంటనే రోజులలోనున్న దేవస్థానం కచ్చేరీనద్ద యాలం వేయబడును.

సామానులవివరం	అంతాజుగా ఒక సంవత్సరమునకు కావలసిన మొత్తము	యాలంయొక్క షరతులు
1 యెనుగుల ముతక 16420 కొల్తశేర్లు (శేరు 1 కి బియ్యం 30తులాలయొప్పున)		యాలంలో సనాల్ చేయుటకు తాము అర్హులగుటకుగాను సవాలుచేయకొనునారు నభరు 1-కి ర్పు. 100-0-0 లు డిపాజిట్టు చెల్లింపవలయును.
2 పెసలు 9765 డిటా		యాలంలో కొనుగోలుచేయని పాటదార్లు డిపాజిట్టు మొత్తమును యాలం ముగింపు అయినతోడనే వాపసు యివ్వబడును. యాలం ఖాయం చేయబడిన పాటదార్లు యాలం మంజూరయిన 10 దినములలోగా తాము మొదట చెల్లించిన డిపాజిట్టు మొత్తం ర్పు 100-0-0 లు గాక సంవత్సరమునకు సరఫరాచేయుటకు వాంఛకొనిన పుజ్జాయిపు పరిమాణసామానులయొక్క కిమ్యత్తుపై 100-కి ర్పు 5-0-0 లు వంతున ఏర్పడే మొత్తం మొదట డిపాజిట్టుతో సహా సరిపోయ్యేట్లు మొత్తమును ధరావత్తుగా చెల్లింపవలసినది. సరఫరాచేయునట్లు పూనుకొన్నందుకు షరతుప్రకారం స్టాంపు కాగితముమీద అంగీకరింపబడిన ధరలుసహా ఖరారు నామా వ్రాసియివ్వవలయును. పై చెప్పిన షరతులవివరం దేవస్థానం కచ్చేరీలో అడిగి తెలుసుకోవచ్చును.
3 పెసలపప్పు 114 డిటా		
4 శనగలు 4487 డిటా		
5 శనగపప్పు 2121 డిటా		
6 వుడ్డులు 7923 డిటా		
7 వుడ్డిపప్పు 25 డిటా		
8 వులనలు 44530 డిటా		
9 చింతనీర 21704 తూనికశేర్లు (శేరు 1-కి 24 తులములు)		
10 చింతపండు 16106 డిటా		
11 బెల్లం 27761 డిటా		
12 ఆముడము 630 డిటా		
13 పచ్చకర్పూరం 195 డిటా		
14 పుసుగుచట్టం 420 డిటా		
15 కిక్కిననాయలు 424 డబ్బాలు		
16 కస్తూరి 168 X. X. యెత్తు.		

యికా యితర చిల్లరసామానులు వీల్లయొక్క వివరం యాలం కాలములో తెలుపబడును. శ్రీ విచారణకర్తలవారి మంజూరుప్రకారములకు లోబడి దేవస్థానం ఆఫీసు దివాన్ పేష్యార్లు వారివల్ల యాలము జరుపబడును.

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానముల విచారణ కర్తలవారికిను, తిరుపతి 29-4-1922 తేదీ. శ్రీ మహాంతు ప్రయోగదాసుజీ వారు. విచారణకర్తలవారు.

భారతమునకు

అధినివేశరాజ్య స్వపరిపాలనము

గతమాసము కామన్వెల్త్ లో : స్వాల్మిడేలెను ఫండు బిల్లు రెండవసారి చర్చకు వచ్చినపుడు కన్నులు వెడ్డివుడ్డుగాను యిండియాకు అధినివేశ రాజ్యస్వపరిపాలనము నీయవలె ననియు, బ్రిటిషు కానుకు వెల్లువోని అన్ని భాగములందును భారతీయులకును యూరోపియనులకును సమానపౌరత్వ ముండవలె ననియు దెల్పిరి. వెడ్డివుడ్డుగా రుపస్యసించుచు విస్తర్తము ప్రభుత్వకు యీ క్రిందివిషయం : : స్పష్టము చేసెను:

భారత రాజ్యాంగ సహాయమర్తి (అండర్ స్టేట్స్ అఫ్ స్టేట్ ఫర్ యిండియా) టోరీపక్షమునకు చెందినవాడు. అయినను నేను విదేశస్థవహారముల గూర్చియు కఠినంగా వ్యవహారముల గూర్చియు చెప్పు ప్రతినిధియములోను వారు నాతో నేకీభవించెద రని తెలంచెదను. భారతమర్తి యిండియాలో నిర్బంధవిధానము మాత్రము గాక అంతకంటె నెక్కువ పనినే మైత్రీయులు ప్రయత్నింపవచ్చునని నేనాయనను గోరుచున్నాను. కొంతమేలు చేయవచ్చును. చేయరానిది సంస్కరణములలో లభిపాతియంతరము నిర్ముకాలమును నిర్ణయింపవలయును. ఆయంతరము రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనమును ఢిల్లీ కానసభకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మొసంగుటకు సందేహములే. ఇప్పుడు ఢిల్లీ కానసభకు న్యాయము ప్రకారముగాక ఆంధ్రములో ఆర్థికాధికారము గలదు. ఇప్పుడు చేయవలసిన పని రాష్ట్రీయ కానసభలకును ఢిల్లీ కానసభకును క్రొత్త యెన్నికలు జరుగవలయును.

ఇప్పుడు క్రొత్తయెన్నికలు జరిగినవి, కానసభలకు సంబంధించినంతవరకు నిరాకరణోద్యమము భగ్నుగును. స్థానిక సంఘములందును ఢిల్లీ కానసభయందును అప్పుడే, ప్రతిఘటనము ప్రారంభమైనది. కానసభలద్వారా పనిజేయట ప్రభుత్వములో ప్రవేశము గలగియుండుట గాదనియు, ప్రభుత్వయంత్రములో పాల్గొనుట గాదనియు రైటు ఆనరలు లో నెక్రెటరీ మంత్రి స్థానములలో నుండి ప్రతిఘటించి చుంది నేను జేయవచ్చుననియు భారతీయు లిప్పుడే కనుగొనుచున్నారు. ఇప్పుడు క్రొత్తయెన్నికలు జరిగినవి 1520 వ సంవత్సరములో జరిగినట్లుల గాకరదు. వీరందరను కానసభలకు వచ్చి ప్రతిఘటించుచు ప్రభావతీయన పనిజేసెదరు. మనము పుడు యిండియాలో ప్రభావపరిపాలము నెలకొల్పి, యిండియాలో బ్రిటిషు పరిపాలనము సంరక్షించు కొనవలచి యున్నాము. భావివిషయమై వాగ్దానము చేయుట గాని క్రొత్తయెన్నికలు జరుగుట గాని, నిరాకరణ వాదలు ఉద్యమము నాపివేసినప్పుడే ఫలవంతము లగును. నేనిప్పుడు, గాంధీ జెయిలులో నున్నను ఆయనవద్దకు వెళ్లి, భిలాభకు పని తీరకావున, ఇండియాకు అధినివేశ రాజ్య స్వపరిపాలన యెన్నడిచ్చెదరో ప్రతినిధి గావించెనేని, కానసభలకు క్రొత్తయెన్నికలు జరిపి వెంటనే ప్రభుత్వపరిపాలనములో కొంతభాగము గర్హియుంచెనేని, ఉద్యమము నాపివేసెదరేమో అడిగెదను. అది అపాయకరమైనను, సంద్యప్రతిపత్తి గురుకు సపాయము లేకున్నను, ఈసమస్యకు సోపానముగ నిర్ణయము టకు, విర్రాండు ఫిత్ రావండ నిడియే సాధనము గాన్నించుచున్నది.

లిసెనుగారివ్యాధి

మే 1:— జర్మను స్వదేశుని బాక్టర్లుగాను ప్రకటించిన వార్తలన లిసెనుగారి వ్యాధినిగురించిన రహస్యము బహిరంగమాయెను. 1918 సం॥న సోపలు తిరుగబాటుదారులు లిసెను గారిని హత్యగావించి నెంచెపుడు కొన్ని తుపాకీగుండ్లు భుజమునందు దూరెను. ప్రస్తుతమాకుట్లు విప్పి గుండ్లు బయటకుదీయబడెను. గాయము మానుచుండెను. రోగి యారోగ్యముగ నెయుండెను.

భృంగామలక తైలం

ఆయుర్వేద వైద్యులగు యస్, ఆర్. కాశ్మీరీగారు చేయబడిన భృంగామలక తైలం, యొకసీసా మాకు పంపబడినది అది ఉపయోగించిమాడగా కండ్లకు చలవనిచ్చుటయే గాని సువాసనగా గూడనున్నది. (వెడ్డుబడ్డి వెల 2 రుపాలు కావలసి; వారు భవ్యంతరి విలాసవైద్యశాల, రుద్రపట్టణ, ఆర్కల్ గాడి తాలూకా, హసత్ జిల్లా అని వ్రాయవలెను.

(5)

నెం. 44 సంబులయ్యారు వీధి, మద్రాసు

(3351)-2

33

(873) “కాంతామధహరణి”

[3332] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

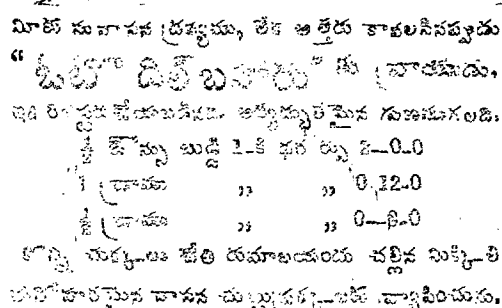
గంధర్వ షార్ఙ్గసి, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

終

సమీక్ష రూపము:—

30000 00000.

(125) 175 బహుమతికిదు, బాంబాయి

ధరావతు ముఖ్యము.

3440

అగ్నియశ్వదోపధవలశము, కాకినాడ.

జిన్నతాంజనము డిప్టి, బొంబాయి - వదరాసు.

PART 1

(8291) భువనగిరి, విశాఖపట్నం జిల్లా.

నెం 144 వనసవాడీ, బొంబాయి

హాంబుర్గ్ - మదరాసు.